

Фобии од анкети и од избори
Автогол на пишман-бомбаците

Агрон Буџаку и соживотот
Лојалноста на вечен испит

Самит за бегалци, сметка без крчмар
Балканот пак ќе ја спасува ЕУ

Република

бр. 165, година IV ■ петок, 30 октомври 2015 година ■ цена: 50 денари

ДИПЛОМАТИТЕ СЕ САМО ГОСТИ

ЗА МАКЕДОНИЈА ОДЛУЧУВААТ МАКЕДОНЦИТЕ

Железницата на нов колосек

По три децении дочекавме
модерни возови

Тргаат ли Македонците настрана?

Најмногу се штеди
за црни денови

republika.mk

Не чекај весџи
за да видиш шџо се случува
ИНТЕРНЕТ ТВ

Република
www.republika.mk

КОЛУМНА

Самит за бегалци, сметка без крчмар 8

АНАЛИЗА

Опозицискиот кошмар наречен анкета 11

АКТУЕЛНО

Агрон Буџаку и соживотот - лојалноста на вечен испит 17

ЕКОНОМИЈА

Најмногу се штеди за црни денови 20

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Питер ван Хауте 24

СВЕТ

Обама во политичка битка со републиканците на сметка на одбраната 26

ЗДРАВЈЕ

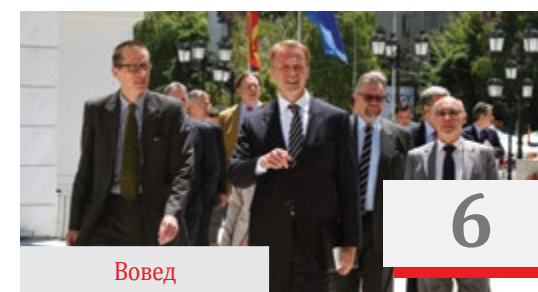
Д-р Венко Филипче, неврохирург 32

СЦЕНА | ИНТЕРВЈУ

Даниел Кајмаковски 44

СПОРТ | ФУДБАЛ

Давид Митов Нилсон - викинг во одбрана на македонскиот гол 54

Вовед

6

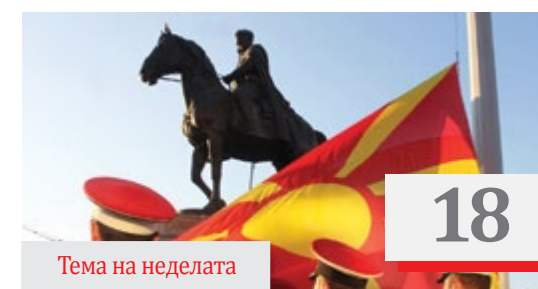
За Македонија одлучуваат
Македонците

14

Актuelно

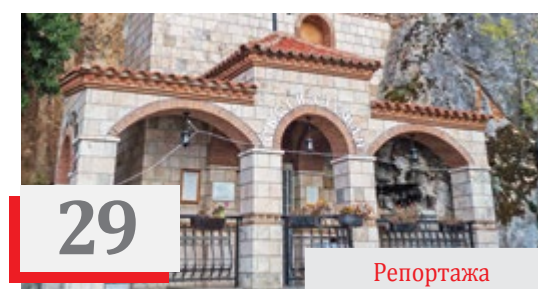
Државнички пораки за
Денот на македонската
револуционерна борба

Тема на неделата

18

Железницата на нов колосек

29

Репортажа

„Св. Стефан“ – уникатната
пештерна црква

**ДНИД Прва Република
ДООЕЛ Скопје**

бул. Илинден бр. 9
1000 Скопје
republika@republika.mk
contact@republika.mk
sport@republika.mk

Директор: **Доне Донеvски**

Маркетинг:
**Стојан Георгиеvски,
Габриела Мирчески**
тел. 02 / 32 99 999
факс. 02 / 32 99 998

Издавач / редакција: **ДНИД Прва Република ДООЕЛ Скопје**
бул. Илинден бр. 9, 1000 Скопје

ж-ска: 500-0000007811-68
депонент банка: Стопанска Банка АД Битола

Претплата: тел. 02/3089-306

www.republika.mk ■ facebook.com/nedelnikrepublika

Главен и одговорен уредник: **Ненад Мирчески**

Заменик главен и одговорен уредник: **Билјана Зафорова**

Редакција и соработници:

**Александра Мазнева - Бундалевска, Невена Поповска,
Марина Костовска, Наум Стоилковски, Зоран Поповски,
Александрија Стевковска, Јана Јосифовска, Бојан Момировски**

Колумнист: **Горан Момировски**

Лектори: **Анета Љубецкиј, Тања Стевановска**

Фотографија: **Ѓорѓи Личовски, Александар Ивановски**

Графички дизајн: **Никса Георгиевски, Билјана Неделковска**

Печати: **Графички Центар Скопје, ул. Скупи 6.б.**

Испечатени примероци: **4.000**

Датум на печатење: **29 октомври 2015**

Фото: Ѓорѓи Личовски

ЗРАК СВЕТЛИНА ВО МК ФУДБАЛОТ

Нена Мирчевски | главен и одговорен уредник

ВОВЕД

Дипломатите се гости, за Македонија одлучуваат Македонците

По настаните во Куманово, амбасадорите на САД, Велика Британија, Германија, Франција и на Италија, неделава по вторпат ја погизуваат сувереноста на државата и јавно вршат притисок врз легитимно избрана власт во обидот да го извлечат од дупка Зоран Заев. И во мај, и сега, пораката до нив е јасна – мандатот на власта ѝ го дава народот, а не дипломатите. Народот е тој што решава кој ќе ја води државата, а не амбасадорите. Тие се добредојдени да бидат партнери со граѓаните во спроведувањето на реформите за побрза евроатлантска интеграција, но во тој случај мора да бидат многу поискрени кон нив и многу повеќе да ја почитуваат нивната волја. Ако пак, веќе сметаат дека народот не е доволно информиран и греша што ѝ дава силна поддршка на власта (како што јасно покажуваат сите анкети досега), тогаш ќе мораат многу подиректно да ѝ се обратат на македонската јавност, но и да бидат подготвени да одговорат на многу прашања во врска со кризата.

Со сета почит кон оние дипломати што имаат искрена волја да помогнат во надминување на кризата и во воспоставување на подобар систем на вредности во општеството, но мора да се има предвид дека за дел од петте амбасадори има сериозни сомневања дека владеењето на правото и благосостојбата на државата, и тоа како, не им се приоритети. Кога на сите сомневања и шпекулации ќе ги додадеме ваквите дипломатските преседани, со прити-

соци за кршење на Уставот и со нарушување на суверенитетот на државата, со право се прашуваме дали „пријателите на Заев“ сакаат да ѝ помогнат на државата или комплетно да ја турнат на колена и да ја претворат во протекторат.

Доколку амбасадорите сакаат да бидат прифатени како вистински пријатели на македонскиот народ, а не како коњица на разнебитувачите на државата, тогаш ќе мораат да бидат многу поотворени и да одговорат на многу прашања, вклучително и на оние за аферата прислушување и за случувањата во Куманово, каде што се споменуваат и имиња на дел од сеприсутните дипломати.

Ако веќе решиле да излезат од рамките на надлежностите за да го убедат народот дека премиерот навистина не се придржувал кон договорот од Пржино, тогаш треба директно да посочат што е тоа што ВМРО-ДПМНЕ одбива да прифати? Дали тоа што го одбива ВМРО-ДПМНЕ е во рамките, или надвор од рамките на договорот од Пржино и дали тоа што се бара е во рамките на Уставот кој досега неколкупати беше прекршен?

Да, ВМРО-ДПМНЕ има обврска да го почитува договорот од Пржино, но нема обврска да излегува надвор од рамките на договореното. Да не зборуваме пак за кршење на Уставот. Истото важи и за опозицискиот СДСМ. Од друга страна, ВМРО-ДПМНЕ, како владејачка партија има одговорност не само пред нејзините гласачи, туку и пред сите граѓани во државата да

ги штити сувереноста и независноста на државата и да овозможи непречено владеење на правото. Дали судските процеси ќе засегнат некој од ВМРО-ДПМНЕ, од СДСМ, или од амбасадорите во државата, воопшто не е важно и такво нешто не смее да биде дел од преговорите. Амбасадорите треба да бидат гарант дека договорот ќе се почитува согласно со Уставот во државата, да реагираат кога некој ќе работи спротивно на договореното, но во никој случај не смеат да охрабруваат директно мешање на четворицата лидери во работата на судот. Народот сака и мора да ја дознае вистината и за аферата со прислушувањето и за аферата Пуч, а одговорните немаат друг избор освен да завршат зад решетки, ако се докаже нивната вина. Народот ниту сака, ниту заслужил политичките војни да се водат на негов грб. Граѓаните не смеат во ниту еден момент да бидат заложници на политичките елити, а камоли, пак, таквата состојба да трае со месеци и со години... Затоа, последниот збор мора да го има народот, а не амбасадорите, колку и да сакаат да биде поинаку.

НАСТАНИ НА НЕДЕЛАТА

„ДУИНГ БИЗНИС“: МАКЕДОНИЈА ШЕСТА ВО ЕВРОПА, 12. ВО СВЕТОТ

Најреномираниот меѓународен извештај што ги мери условите за водење бизнис, ја рангираше Македонија на 12. место во светот во конкуренција на 189 држави. Македонија е на шесто место во Европа за водење бизнис, каде што економиите се најразвиени и каде што земјите посветуваат особено внимание за подобрување на деловната клима. Извештајот на Светска банка е уште една шлаганица за опозицијата, која од петни жили се обидува да ја девалвира владината економска политика и да ги претстави економските реформи како бескорисни и непродуктивни.

Од европските земји, пред нас се само скандинавските земји (Данска на 3. место, Шведска на 8., Норвешка на 9. и Финска на 10. место) и Велика Британија (на 6. место), што потврдува дека Македонија не само што е лидер меѓу земјите од регионот на Југоисточна Европа, туку е лидер и меѓу лидерите во Европа и во светот. Македонија на листата „Дуинг бизнис“ годинава се најде пред многу етаблирани економии и развиени земји како Германија (на 15. место), Австралија (на 13. место), Канада (на 14. место), Австрија (на 21. место), Франција (на 27. место), Холандија (на 28. место), Јапонија (на 34. место) и други. Македонија е рангирана пред 24 земји-членки на ЕУ. Македонија е далеку пред останатите земји од регионот, како Словенија, (која е на 29. место), Романија (која е на 37. место), Бугарија (на 38. место), Хрватска (на 40. место), Црна Гора (на 46. место), Турција (на 55. Место), Србија (на 59. место), Грција (на 60. место), Косово (на 66. место), Босна и Херцеговина (на 79. место) и Албанија (на 97. место).

„Дуинг бизнис“ го изработува најголемата и најреномираната глобална институција која работи на унапредување и на развој на приватниот сектор ширум светот - Меѓународната финансиска корпорација (ИФЦ), која е независна

членка во рамки на групацијата на Светската банка. Меѓународната финансиска корпорација директно соработува и ангажира голем број домашни фирми и консултантски кои согласно со унифицирана методологија ги мерат состојбите на теренот, што само ја потврдува веродостојноста и релевантноста на извештајот.

Наодите од овој извештај се користат како инпут во извештаите кои се подготвуваат и од други меѓународни институции и претставува добра алатка која ги поттикнува земјите да спроведуваат реформи за создавање на подобри услови за работа на приватниот сектор. Македонија подолг период е високорангирана според овој извештај, но оваа година за првпат е на 12. место - што е нотирано и во извештајот. Македонија пред девет години според истиот овој извештај беше рангирана на 94. место, што значи дека е направен крупен исчекор од 82 места. Ова значи дека земјата во овие девет години макотрпно работела на изградбата на современи институции, при што е донесена модерна регулатива и законодавство, намалена е бирократијата и поедноставени се административните процедури, а воведени се и современи технологии за обезбедување на квалитетни јавни услуги. ■

ТУРЦИЈА БЕЗ ПОКАНА, МАКЕДОНИЈА И СРБИЈА ОСТАВЕНИ НА ЦЕДИЛО

Ниту најновата трагедија во која во водите на Егејско Море животот го загубија една жена и две дечиња не ги натера европските лидери да излезат со конкретен план за надминување за најголемата бегалската криза на европскиот континент по Втората светска војна. Средбата за бегалската криза одржана во неделата во Брисел не донесе ништо конкретно, освен нови одредници за Македонија и за Србија како кандидати за членки на ЕУ. И, дефинитивно, паднаа во вода и сите наивни европски анализи според кои студената есен ќе го спречи бранот бегалци што од Сирија или од Турција одат кон Германија како централна дестинација

Пишува | Горан Момирски

Единаесет земји од маршрутата што води од Егејско Море до Германија прифатија план од 17 точки, но притоа не донесоа ниту една суштинска одлука ниту најдоа решение за бегалскиот бран. Домаќинот на средбата, шефот на Европската комисија Жан Клод Јункер, бара сите земји по маршрутата, дури и Македонија и Србија, да прифатат десетици илјади бегалци во ситуација, која членките на институцијата што ја води, одбиваат да примат повеќе од неколку стотини, а дел од нив условуваат да примат само бегалци христијани. Но, Јункер и германската канцеларка Меркел, која, практично, ја свика средбата, не кажаа каков е планот доколку се случи колапс на приемот на бегалците на крајната дестинација. Во планот нема решение за верижната

Шефот на Европската комисија Жан Клод Јункер, бара сите земји по маршрутата, дури и Македонија и Србија, да прифатат десетици илјади бегалци во ситуација, која членките на институцијата што ја води, одбиваат да примат повеќе од неколку стотини

реакција доколку под притисок на Баварија владата во Берлин реши да го „затвори вентилот“ и да не прима нови бегалци. Во ситуација кога ниту Австрија, Словенија, Хрватска, Унгарија, Србија, Македонија и Грција не се расположени за подолг престој на бегалците на нивна територија поради економски или политички причини, ни Јункер ни Меркел не кажаа каде ќе се сместат десетиците илјади луѓе што на дневна база пристигнуваат на европска територија.

Дури и проекцијата според која 50 илјади луѓе ќе треба да се сместат во Грција, а уште толку во Македонија и во Србија е крајно

несериозна ако се земе предвид дека за две недели во Европа би можеле да дојдат и 200 илјади бегалци или емигранти од Турција. Засега состојбата не е алармантна поради германскиот пристап и отвореноста на оваа земја да ги прими сите што имаат добра причина да избегаат од својот дом. Но реалноста вели дека Меркел не смее да дозволи натамошен пад на нејзиниот рејтинг и на рејтингот на нејзината партија и затоа ќе мора да преземе многу порадикални мерки за соочување со бегалската криза. Една од тие мерки, ако се прашува сестринската баварска партија ЦСУ, партнер на ЦДУ, е затворање на границата за сите што бараат азил. Доколку се случи тоа, тогаш во рок од неколку дена можеме да очекуваме драматична разврска во која десетици илјади луѓе на температура под нулата ќе спијат по улици, а земјите преку кои се движат ќе имаат сериозни караници со своите соседи. Практично, ЕУ и целиот континент се соочуваат со најголемиот срам затоа што речиси цела година откако почна бегалската криза се покажува неподготвеност да се излезе на крај со поголеми хуманитарни, политички и безбедносни предизвици секогаш кога во акцијата не се вклучени САД.

СМЕТКА БЕЗ КРЧМАР

И покрај тоа што ЕУ во неколку наврати досега се обиде да ја убеди Турција да преземе мерки со кои бегалците би ги запирали на своја територија и за тоа, наводно, понудила визни олеснувања и финансиска помош, организаторите на состанокот во Брисел не упатија покана за Турција, каде што во моментот се сместени повеќе од два милиона бегалци. Дури и грчкиот премиер Ципрас ги критикуваше своите евроколеги за ваквиот однос кон Анкара затоа што, според него, без Турција на заедничката маса нема решение за кризата. Колегата на Ципрас, словенечкиот премиер Церар, пред средбата изјави дека ако не се испорача конкретна акција, Европа ќе почне да се распаѓа. Акција имаше, но пророчството на Церар сè уште може да се случи затоа што таа акција, особено без Турција, не може да донесе никакви резултати во најлошото сценарио. Едно од сценаријата од кое се плашат сите е изградба на сидови како унгарскиот во Хрватска и во Словенија, по што Србија и Македонија, како најслаби алки, ќе се соочат со десетици илјади бегалци на своја територија, кои ќе останат таму на подолг период. Клучот за ова сценарио е однесувањето на Грција, која не сака да ја спроведува проце-

дурата на ЕУ за регистрација на бегалците. Атина се надева дека со „илегално префрлање“ на бегалците на македонската територија, доколку дојде до реадмисија на бегалците во земјата од каде што пристигнале, ќе може да тврди дека тие никогаш не стапнале на грчка територија. Овој наивен план на грчките власти лесно ќе падне во вода затоа што сите бегалци на македонска територија уредно се регистрираат, што, сепак, не е решение затоа што Македонија нема механизми со кои што ќе ја натера Грција да ги прими тие луѓе што од таму влегле во земјава.

КОЛКАВ Е МАКСИМАЛНИОТ КАПАЦИТЕТ НА МАКЕДОНИЈА?

Македонскиот претседател Ѓорге Иванов, кој ја претставуваше Македонија на состанокот пред своите колеги лидери во Брисел, рекол дека земјата во периоди на застој на бранот бегалци кон ЕУ има капацитет на пократок период да прими околу две илјади бегалци и емигранти од кои

Атина се надева дека со „илегално префрлање“ на бегалците на македонската територија, доколку дојде до реадмисија на бегалците во земјата од каде што пристигнале, ќе може да тврди дека тие никогаш не стапнале на грчка територија

1.500 на границата со Грција и 500 на границата со Србија кај Табановце. Стапицата во ваквата позицијата на Македонија е што капацитетот на Македонија воопшто нема да биде важно прашање доколку во операцијата со целата своја машинерија се вклучи Високиот комесаријат за бегалци при Обединетите нации или скратено УНХЦР. Оваа агенција на светската организација со буџет од повеќе од една милијарда долари, која се грижи за десетици милиони бегалци низа целиот свет, за десетина дена може да постави инфраструктура со која може да смести повеќе десетици илјади бегалци доколку за тоа има потреба. УНХЦР, кој на македонската јавност ѝ е познат по своите активности во 1999 година, кога со негова помош беа прифатени повеќе од 360 илјади бегалци од Косово, може да понуди опрема и логистика за прифаќање на десетици илјади луѓе дневно, со што македонската позиција за максимален капацитет од 2.000 луѓе ќе падне во вода.

КАМПОВИ ИЛИ ПРИФАТНИ ЦЕНТРИ, СУШТИНАТА Е ИСТА

Македонија засега инсистира дека на нејзина територија може да функционираат привремени прифатни центри за бегалци во кои бегалците ќе добиваат храна, вода и здравствена заштита. Сепак иако се избегнува терминот бегалски кампови за да се избегне асоцијацијата од 1999 година или со бегалските кампови во

Турција каде што се сместени повеќе од два милиона Сиријци, суштината е иста, бегалците, иако не го сакаат тоа, доколку бидат запрени на патот кон Германија би можеле да останат подолго во Македонија. Засега нема јасно разработено сценарио според кое тие би можеле да бидат вратени во Грција и потаму кон Турција

и назад во Сирија од каде што тргнале. Со оглед на тешките зимски услови, но и поради потпишаната Конвенција за правата на бегалците, Македонија има и човечка и цивилизациска обврска на овие луѓе да им обезбеди соодветна заштита дури и ако во тоа не добие масивна помош од УНХЦР. ■

Поинаква математика за целото семејство.

Запознајте го семејството Јаневи и следете ги во нивниот предизвик да го направат својот дом енергетски поефикасен. Гледајте ја емисијата „Енергетска математика“ и пресметајте како може да заштедите и во вашиот дом! Следете нè секој ден на МРТ1 и на Алсат М телевизија.

Повеќе на: facebook.com/energetskamatematika.mk

Министерство за економија на Република Македонија
Агенција за енергетика на Република Македонија

EVN

ПОЛИТИЧКИ КОШМАР: ДВЕ ШЛАКАНИЦИ ЗА ПИШМАН-БОМБАЦИИТЕ

Во сопствениот хорор сон, опозицијата експлодира од сопствените бомби. Кошмарот, пак, кој го потврди безизлезот и го мултиплицираше очајот се вика анкета. Простете, множина: анкети. Две последователни испитувања на јавното мислење од сосема различни агенции и временски период, го ничкосаа СДСМ. Освестувањето, пак, е очекувано. Се разбудија некрофилите, а мирисот на крвта и сопствениот очај ги извади на протести...

Пишува | Љубчо Цвејановски

Режисер на новиот серијал „Кошмар на улицата Павел Шатев“ не е Вес Крејвен. Помош сигурно имаат од Милчин, но главен автор на сценариото е врхушката на СДСМ. Членовите на оваа партија ја играат и главната улога во хорор приказната чии резултати го одземаа и онака немирниот сон на симпатизерите и на

сопартијците, но и надежта дека ќе го смират со враќање на власт. Сонот го срушија два последователни земјотреса. Првиот, оној на Брима Галуп, сериозно ги помести, а вториот, на ИПИС и на „Република“, пак, целосно ги измести. Епицентарот на двете тектонски нарушувања беше седиштето на СДСМ. Да, она наследеното од комунистичката партија на Југославија.

Можете само да си замислите како изгледа кога цели осум месеци „бомби“, протести, извртувања и медиумска хајка ви пропаѓаат во вода. Длабоко... Пострашно е кога двете шлаганици доаѓаат во низа од само една недела. Особено кога првата ви налетува без задршка токму од агенција која до вчера била позната по поврзаноста со вас. Факт кој уште толку ја засилува веродостојноста на истражувањето. За неколку дена, следува втора, уште посилна шлаганица, која ја потврдува оправданоста на првата и покажува нешто уште пострашно – како минува времето, сè повеќе и повеќе ја губите довербата кај граѓаните. А до избори има уште половина година? Советниците, пак, ве убедуваа дека како што минува времето, така ќе ви растел и рејтингот. А тој паѓа и паѓа. Двете анкети се направени во опсег од цели три месеци (првата во почетокот на јули, другата во почеток на октомври 2015. г.), а втората има драстично полоши резултати за СДСМ од првата.

Упс! Но, не статива, туку пенал. Од истите оние советници кои толку „мудро“ ве убедуваа дека треба само да го сметите, а како минува времето ќе ви се подобрувала позицијата за името на државата. Крајно време е да ви ги вратат парите земени од давање монопол на „Маџар телеком“, на автодистрибутери, па транзиција, штедилници, кирии, на тендери и итн...

Алармот во СДСМ се вклучи, време е за тревога. Според напишаната и секогаш потврдена класика, ова значи нов бојкот и нови протести. Проблем е кога веќе никој не паѓа на вашите стари финти. Освен вашите малку, но добро истренирани јуришници. А, за жал, старите кучиња не знаат да научат нови трикови. Но знаат да намирисаат крв, особено туѓа, и така надразнети долго, долго да завиваат во ноќта. И на протести. Анкетите, несомнено, ги разбудија некрофилите во опозициски редови. Обидот за поентирање врз нечија смрт ги надмина сите очекувања, но бројките на протестите, сепак и за среќа, покажаа мал број мршојадци. Вознемирувањето, долеањето оган и гнев врз душата на ожалостените семејства ќе остане партиска придобивка. За некрофилите, возбудени од мирисот на крвта на сопствениот народ, гревот е непозната категорија. Совеа, исто така.

ЧИЛИМАНОВ: ВРЕМЕ Е ДА СЕ ПРЕБРОИМЕ

Според новинарот Цветин Чилиманов,

една од клучните мисии на ВМРО-ДПМНЕ во изминатите девет години на власт беше темелното трансформирање на СДСМ, преку низата изборни порази, во партија која ќе ја сфати грешката и штетноста на своите политики, или барем нема веќе да биде во состојба да ги повторува, тогаш кога пак ќе дојде на власт.

ЧИЛИМАНОВ: Во огромна мерка ВМРО успеа во таа задача. Што од мрза да се седне и да се напише сопствена програма, но во најголем дел соочени со сознанието дека политиката на ВМРО е екстремно популарна во јавноста и во голема мерка неизменлива, СДСМ почна да се откажува од својата политика. Партијата која некогаш му се потсмевааше на ВМРО како на селанска партија, сега нема друг избор освен да го затне носот и да ветува дека и таа ќе исплаќа земјоделски субвенции. Дури и СДСМ да дојде на власт, Македонија никогаш повеќе нема да биде земја во која ќе има само еден мобилен оператор и монопол на две и пол банки во банкарскиот сектор. ВМРО драматично ја отвори македонската економија кон Запад, носејќи странски инвеститори во споредба со кои некогашните големи газди од времето на СДСМ изгледаат како мали деца. Додека СДСМ ги измачуваше граѓаните со уништувањето на веќе постојните фабрики со цел да можат да бидат префрлени на конто на нивните олигарси, ВМРО покажа колку било лесно да се донесат нови странски компании кои ќе отворат фабрики на места кои биле ледини. ВМРО легализираше огромен процент од сивата економија, така што ги нама-

ли даноците и регулативите, но притоа инсистираше на нивно целосно плаќање и почитување (вклучително и за низа моќни олигарси на СДСМ кои мислеа дека се над законот). СДСМ гласно зборува за прогресивно оданочување, но нивните реални предлози, колку што се конфузни, толку откриваат дека во најлош случај, неговото воведување ќе биде шминкерско. СДСМ никогаш нема да може да објасни зошто треба да се менува моделот на ослободување на пазарот и негово поврзување со Запад, под кој македонската економија и извозот се удвоија во мандатот на ВМРО, а се отворија 150.000 нови работни места.

Македонија економски се отвори кон Запад, но воедно, со падот на визите, и Македонците добија можност конечно да го видат тој Запад, посочува Чилиманов, според кој, гледајќи го списокот на авиони кои секојдневно доаѓаат и заминуваат за десетици дестинации низ Европа, носејќи европски бизнисмени, инвестиции, знаење, нови технологии и начини на работење, можеме слободно да кажеме дека во овие девет години, дефинитивно се потврди дека во суштина, Македонија е проевропска и прозападна, без оглед на сите подметнувања и сите лажни претставувања на кои се навраќа и во текстот.

ЧИЛИМАНОВ: Но, тука СДСМ прави една неверојатна замена на тези, обвинувајќи ја Владата, која буквално секоја недела носи нови компании од Европа или од САД, воведува нови авионски линии за Европа (ниту една за Русија), донесе еден куп нови банки и телекоми од Европа, испраќа лекари на обука низ Европа, и да не

редам понатаму; дека наводно ВМРО била антиевропска, антизападна и проруска опција, а тие биле западната опција!? Притоа, секако, се користат со кукавичкото јајце подметнато од Грција.

Затоа, во овие услови, време е да се преброиме, кој е со кого во оваа ситуација? ВМРО е со народот, економијата, земјоделците, работниците, малиот и средниот бизнис и со странските инвеститори, а СДСМ е со оној бизарен лик Ван Хауте или како и да се вика, и со уште неколкумина амбасадори кои со години наназад ги финансираат најрадикалните левичарски фракции во Македонија, радикални дури и за стандардите на КПП-СКМ, и со лупа бараа проблеми во земјата (медиуми, судство), без ниту еден збор пофалба за тектонските реформи кои беа спроведени во процесот што го опишав погоре, кои доведоа до тоа Македонија да биде 12. во светот по спроведени пазарни реформи.

Што можеме да очекуваме понатаму? – се прашува Чилиманов, а паралелите со 2001 година се првото нешто што му доаѓа на ум – почнува со прислушување (божем од ВМРО), меѓуетнички конфликт, божем независни меѓународни организации укажуваат на проблеми во Македонија, и враќање на СДСМ на власт.

ЧИЛИМАНОВ: Но, овојпат, ниту ова ВМРО не е она ВМРО што беше во 2001, ниту пак СДСМ е тој

што беше тогаш, граѓаните, секако, не се наивни по вторпат да паднат на истото сценарио, но најважно од сè, САД и ЕУ не се тоа што беа тогаш. Денес, освен Македонија, тлее на целиот Балкан, да не зборуваме за пошироките региони, и тоа пред сè поради очигледното слабеење и кризирање токму на западните гаранции на мирот и на стабилноста, истите тие чии амбасадори наивно прифаќаат да ја играат играта на СДСМ. Ако во 2001 година ја имавме извесноста на патот кон НАТО и ЕУ, неприкосновеноста на САД, денес ништо од ова не е загарантирано. Досегашното искуство со Арапската пролет и со Мајданот покажуваат дека Западот едноставно нема капацитет, ни мека моќ (углед) ни тврда моќ (воена сила), ниту пак интерес или концентracија да го истера започнатото докрај, како што тоа го правеше во Балканските војни. Испреплетени интереси потпалуваат пожари низ регионот – Грција, Босна, Косово,

Црна Гора, Србија, Молдавија, Бугарија, каде се фати, се фати. Македонија во овој период влегува исклучително кривка, поради оваа фабрикувана политичка и безбедносна криза, чија вистинска заднина јавноста сè уште не ја препознава. Единственото во што можеме да бидеме сигурни е дека никој однадвор нема да ни донесе решение на овој проблем – мораме да се потпремене самите на себеси.

Ден на жалост за опозициските војери

Саботното утро осамна со нескриена радост на македонските опозициски војери. Лидерот им го разведри денот со објавата на тик-так, тик-так, тик-так... Напишаното, иако неписмено стокмено, донесе широка насмевка и ги озари нивните лица напатени за власт. Истото секогаш значеше нова „бомба“ во текот на денот. Видно возбудени, дел од нив чекаа и до полноќ, но бадијала. Челникот се премисли, или го премисли? Најверојатно, неговиот бомбашки ентузијазам видно опаднал по само едно телефонско јавување, за кое изворите во партијата велат дека дошло од една амбасада. Тонот на почитуваниот емисар, воопшто не бил низок, ниту пријатен, а премислувањето брзо и понизно. Сепак, лидерот навлеchen на прислушувани разговори, со црвени очи од слушање (како што и самиот изјави) јасно ги разочара војерите со црвени уши, кои жолчно распалија по неговата непринципиелност. Дваесет и четврти октомври 2015 година ќе биде запаметен како ден на жалост за македонските војери, ден кога поради тој пишман-бомбација останала покуси за едно грдо задоволство. Логичното прашање кое се изведуваше од искуството на десетнувањето на СДСМ е дали секогаш кога нема да биде по нивно, секогаш кога ќе немаат други аргументи и идеи во преговорите, во изборите и во која и да е ситуација - тие ќе вадат нова „бомба“? Инвентивно и многу политички зрело, нема што... ■

„НЕМА ДА ДОЗВОЛАМ РАСЦЕПУВАЊЕ НА МАКЕДОНСКОТО НАЦИОНАЛНО ТКИВО“

Ова во Македонија е битка за Македонија. За тие на кои тоа не им е јасно досега, ова е добар ден да го нагласиме тоа. Битката е многу поголема од дневните авантури на опозицијата, која свесно се става во улога на алатка. Оваа битка ќе се реши на изборите на 24 април. Ова е Република Македонија и ние мора да истраеме и да одговориме жестоко на сите предизвици со кои се соочуваме - порача во својот говор премиерот Никола Груевски на Свечената академија на Денот на македонската револуционерна борба

Пишува | Наум Сџоилковски

Денес имаме држава, денес Република Македонија е суверена, независна и самостојна држава на Балканот. Сепак, треба да бидеме внимателни затоа што минатото отсекогаш нè потсетувало на безвременските човечки вистини, а историјата е еден чуден систем за рано предупредување, посочи премиерот Никола Груевски од Свечената академија на Денот на македонската револуционерна борба. Во својот говор се осврна на историјата, на актуелните случувања, но и на иднината од аспект на премрежињата низ кои минува македонското општество.

■ Како премиер на Македонија, кој ја добил довербата да ги раководи процесите во еден одреден период, нема да дозволам расцепување на македонското национално ткиво и нема да дозволам определена појава да ги загрози вредностите и правците на опстанок на нашата нација. И во ситуација да не бидам поддржан во тој мој поход од другите засегнати страни, политичкиот капитал што би го потрошил на краток рок преку некоја отстапка, компромис, широчина на домашен план за да успеам во остварувањето на својата цел за обединетост и за заедништво за врвните точки од национален и од државен интерес, е минорен во споредба со историската димензија на преземиениот чекор – нагласи Груевски на Денот на македонската револуционерна борба.

Ние граѓаните што живееме тука, додаде тој, секогаш можеме да најдеме повеќе и поголем број заеднички точки и платформи, отколку некој што не е од тука.

■ Да, ние имаме пријатели, кои сакаат да ни помогнат во постигнувањето на заедничките цели, но ќе покажеме слабост пред нас самите и пред другите ако ја трошиме нашата енергија за да се оцрниме меѓу себе, да си напакастиме, да се закрвиме и да се ослабиме. Не, ние мора да покажеме и капацитет и карактер, кој ќе нè направи и повеќе почитувани надвор и повеќе среќни дома. Не изгледа добро кога однадвор бараме помош и сојузници едни против други - истакна Груевски.

ДОГОВОРОТ Е ЈАСЕН И НАПИШАН И ТРЕБА ДА СЕ ПОЧИТУВА

Договорот од јуни и од јули во Скопје треба да се почитува во целост, како што е договорен и напишан, без проширувања од рамките во кои е поставен и без разни толкувања и дополнувања во зависност од политичките интереси на партиите, истакна Груевски во своето обраќање.

■ Договорот е јасен и напишан и треба да се почитува. Тој договор не може да служи како појдовна точка за нови преговори, за нови договори од кои почетна точка е тој дого-

вор. Секој политичар и секој што сака да помогне во реализацијата на политичкиот договор треба да пристапува со максимална сериозност, одговорно и посветено. Треба да го почитува тој постигнат договор - нагласи Груевски.

Основна и единствена цел на договорот е да се организираат избори на кои народот ќе може да одлучува во фер и демократски услови, кои нема да создадат сомнеж за нееднаквост, дискриминација или фаворизација. Министрите и замениците со право на вето во согласност со договорот, треба да осигурат балансираност на институциите.

■ Тие треба да ја обезбедат демократијата, а не да бидат алатки во политичката функција. Тие треба да го бранат, а не да го напаѓаат правото на глас. Тие треба да не дозволат влијанија на институциите во изборниот процес, а не да имаат влијание во изборниот процес - рече Груевски, кој се надоврза дека на ист начин треба да дејствува и специјалниот јавен обвинител.

■ Ние немаме од што да стравуваме. Сакам да верувам дека и нашите политички конкурентни нема од што да стравуваат. И не треба да стравуваме едни од други, треба да стравуваме само од народот. Јас барам народот да одлучи кому му верува - нагласи тој.

БИТКА ЗА МАКЕДОНИЈА

■ Денот на македонската револуционерна борба е ден за да се потсетиме сите дека ова е наша земја и дека народот на Македонија одлучува за нејзината иднина, потсети Груевски.

■ Ова во Македонија е битка за Македонија. За тие на кои ова не им е јасно досега, ова е добар ден да го нагласиме тоа. Битката е многу поголема од дневните авантури на опозицијата, која свесно се става во улога на алатка. Оваа битка ќе се реши на изборите на 24 април. На тие избори народот ќе каже кого го поддржува и во кого има доверба. Нема да каже ниту некој странец, ниту некој со волшебен стап ќе ги реши нашите проблеми. Ние. Ние заедно со народот. Ова е наша земја. Ова е наша татковина. Ова е Република Македонија и ние мора да истраеме и да одговориме жестоко на сите предизвици со кои се соочуваме. Тоа сакам да го порачам на овој ден - нагласи Груевски.

Груевски јасно побара седма препорака за почеток на преговори и датум за членство во Европската унија оценувајќи го тоа како цивилизациски, морален, рационален и оправдан чекор. Евентуалното губење на препораката народот нема да го доживее трагично по шесте препораки без конкретни преговори, но Груевски нагласи дека знае дека тоа не е така.

■ Обвинувањата потоа кој е виновен, ВМРО-ДПМНЕ, СДСМ, ДУИ, ДПА или некој трет ќе бидат само почеток на нова неизвесност, во отсуство на еден сериозен кохезивен елемент. Обвинувањата потоа, дневнopolитички, ќе бидат глупави и само ќе стимулираат омраза и гнев.

ЕКОНОМИЈАТА И ОБРАЗОВАНИЕТО ВО ФОКУСОТ

■ Само економски независен човек е вистински слободен човек. Затоа лозунгот со кој јас се будам и заспивам секој ден е економија, економија и економија. Знај дека слободата мора да биде поткрепена со економски развој и дека приоритет на секој одговорен политичар е да граби кон остварување на економските проекти, кои ќе имаат реален придонес во животот на секој човек и на секое семејство во Македонија - подвлече премиерот Груевски, кој најави нови странски инвестиции и нови работни места, потсетувајќи на намалувањето на невработеноста.

■ Ние жестоко ќе продолжиме да се бориме за социјална правда, ќе продолжиме со мерките за вработување на луѓето, како најдобра гаранција за излегување од социјалната неправда, која ни беше оставена како структурен проблем - порача премиерот Груевски, кој во таа насока образованието го гледа како вистински и единствен ресурс. Паролите дека нема мир додека нема правда се добри за изговарање

Македонија не е и не смее да биде само Клубот на пратениците, Македонија се двата милиони македонски граѓани на кои мора да се посветуваме како основен приоритет, а заради нашиот искрен мотив да помогнеме и да подобриме, додаде Груевски, кој не ја заборави и економијата, современиот аспект на борбата за Македонија.

кога имаат суштина, но кај нас не само што ја немаат, туку имаат една мана, оцени Груевски. Нема правда додека нема знаење. А знаењето е мир. Образованието и вложувањето во подобро образование ни е единствениот ресурс за конкурентност во светот и за напредок на земјата. Тоа е суровата реалност, која мора да ја прифатиме, наспроти лажните митови, посочи Груевски.

Македонија го чествуваше Денот на македонската револуционерна борба, а свеченоста не беше нималку помала поради отсуството на честитка од опозицијата. Народот свикна на таа дрскост за речиси секој национален празник. 23 октомври е зад нас. Останаа предизвиците за чиешто надминување, по којзнае кој пат, лекциите ги влечеме од историјата. Бидејќи таа, навистина, е „чуден систем за рано предупредување“, како што и Груевски со цитати и примери посочи во своето обраќање. Обраќање, кое аналитичарите го оценија како најсилно досега, со вистински пораки до вистинските фактори. ■

Обојте повеќе.

Семејството JUPOL денес има голем број на производи, за сите желби и потреби на корисниците. Сите бои од семејството JUPOL се на водена основа, не штетни по здравјето и околината, едноставни се за употреба и одржување. Се гордеат со бројните признанија од потрошувачите и стручната јавност: Trusted Brand, Производ на годината 2014 и Best Buy Award.

тел. 02/ 2464 -902
e-mail: vel.office@t-home.mk

www.velkoski.mk

АГРОН БУЦАКУ И ХЕРОИТЕ ОД КУМАНОВО

ЛОЈАЛНОСТА НА ИСПИТ

Македонија како држава во која покрај доминантниот македонски народ живеат и други поголеми или помали етнички групи, секогаш ќе го има проблемот со лојалноста на дел од Албанците кон државата Македонија. Блискоста со Албанците од Албанија и од Косово е добра причина за тоа, сонот за Голема Албанија, кој се сонува во голем број албански куќи, нема да запре

Пишува | Горан Момироски

Да се навива за албанската репрезентација, која за првпат се пласира на Европското првенство, е нормална работа, и авторот на овие редови навиваше за прв пласман на Албанија на ЕП. Но сосема ненормална работа е кога со своите дела дел од албанските политичари или поединци работат за други држави, а на штета на Македонија. Затоа и дилемите за лојалноста на Албанците кон македонската држава секогаш ќе бидат една од темите што ќе ги спречуваат односите меѓу двата најголеми етникуми во земјата. Одлуката на македонскиот амбасадор во Париз за време на гласањето во УНЕСКО за прием на Косово во оваа агенција на светската организација, со што, практично, на мала врата екстериската покраина се зачленува во светската асамблеја, по којзнае кој пат ја отвори темата дали Македонците можат секогаш да им веруваат на своите сограѓани Албанци, кои донесуваат одлуки и во нивно име. Ова прашање никогаш не може да биде решено, особено кога на него ве потсетуваат тие што со народни пари вршат државни функции.

Агрон Буцаку, според кабинетот на претседателот Иванов, не е вратен од Париз затоа што гласал против интересите на Македонија туку поради тоа што му завршил неколкупати продолжениот мандат како амбасадор во Париз и во УНЕСКО. Но дали е тоа доволно? Доколку се потврди дека Буцаку гласал спротивно на инструкциите добиени од македонското Министерство за надворешни работи, тој мора

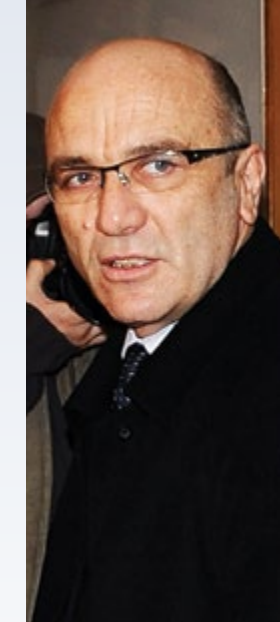
да биде казнет. Министерот Попоски мора да ја расчисти оваа дилема. Гласањето на Македонија воопшто немаше да го смени резултатот во корист на Косово и со наша воздржаност со која немаше да ги нарушиме односите со Белград, кои и покрај нашето признавање на Приштина, во последниве години дојдоа на високо ниво.

Со гласањето Буцаку, всушност, не му помогнал на Косово колку што предизвикал сериозни тензии на релација Скопје - Белград. Експертизата за транспорт и за врски во времето кога со помош на дискрецијата право на министрите (кое беше укинато во 2006 година) во центарот на Скопје на земјиште вредно 25 евра никна една од најгрдите згради во Македонија, точно знаеше дека на Косово не му треба македонскиот глас колку што на Македонија не ѝ треба караница со Белград. Сепак, тој го направил тоа што не смеел и затоа сега мора да биде казнет, па дури тоа да предизвика и турбуленции на релација ВМРО-ДПМНЕ - ДУИ, дури и ако ДУИ продолжи да се заканува дека ќе гради свои сеалбански институции како таканареченото Собрание на северозападна Македонија. Затоа што Буцаку не е единствениот што ги слуша своите гени и интереси на својата етничка група, а на штета на државните интереси. Сè уште се свежи раните од кумановските настани кога во македонските специјалци, иако засега не е потврдено официјално, било пукало од нивни колеги Албанци за време на операцијата против косовските платеници. Дел од

Доколку се потврди дека Буцаку гласал спротивно на инструкциите добиени од македонското Министерство за надворешни работи, тој мора да биде казнет. Министерот Попоски мора да ја расчисти оваа дилема

полицајците сведочат за инциденти во кои, сметајќи дека Албанците во униформи на македонската полиција не се опасност за нив, дел од специјалците станале цел на своите колеги, кои повеќе сакале да ги спасат косовските платеници од тие со кои живеат во иста држава.

И на Буцаку и на тие што се ставиле на страна на насилиниците, не им се важни тешкото признавање на Косово, и покрај апсолутното противење на најголемиот дел од Македонците. За нив не е важно ниту тоа што без никаков проблем беше решен долгогодишниот проблем со обележувањето на границата во интерес на Косово и на Македонија. Оваа тема мора да биде приоритет за сите Албанци интелектуалци, кои во ниедна од чистите ситуации како „Бродец“, „Монструм“ и Куманово не ги осудија своите сонародници. Молкот кај албанските политичари, професори и невладини организации секогаш кога Албанците се несомнено виновни за загубени животи, без разлика од чија страна, е најголемиот проблем за нив самите. Се разбира, најголема грешка во ваква ситуација е да се генерализира и сите Албанци да се осудат дека работат против македонската држава, но затоа не е грешка сите да се охрабрат кога ги критикуваат постапките на Македонците да не ги премолчуваат грешките или погрешните постапки на „своите“. Затоа што на крајот самите тие ќе бидат виновни за тоа што убијците ги претвораат во херои, а криминалците во борци за човекови права. ■

КОНЕЧНО НЕШТО НОВО НА ЗАПУШТЕНИТЕ МАКЕДОНСКИТЕ ЖЕЛЕЗНИЧКИ ПРУГИ

ОД СКОПЈЕ ЗА ВЕЛЕС СО ПРВИОТ МОДЕРЕН ВОЗ

Пишува | Билјана Зафорова

Климатизирани, опремени со вакуумски тоалети, енергетски ефикасни модерни возови ќе сообраќајат по македонските пруги. Со доаѓањето на првиот ваков воз, железничкиот сообраќај станува атрактивен за патниците. Се очекува во земјава да пристигнат уште пет вакви возови, кои ги имаат сите безбедносни стандарди, како и стандардите на превоз на лица со ограничена мобилност. Првиот воз е на македонските пруги, се чека да тргне локомотивата.

■ Со оглед на тоа дека првиот пристигнат воз е со електричен погон, ќе се употребува на

пругата Табановце – Гевгелија, и доколку се земе предвид дека најкористена релација во патничкиот железнички сообраќај е релацијата Скопје – Велес – Скопје, токму патниците што ги користат возовите на оваа релација први ќе имаат можност да ги почувствуваат придобивките од новите превозни средства на Македонски железници - транспорт – вели д-р Кире Диманоски, директорот за патнички транспорт во Македонски железници.

Железницата, иако е најевтин начин на транспорт, досега не беше целосно искористена, а причините за тоа беа недостигот од инвестиции во инфраструктура, вагони и локомоти-

ви. Новите патнички гарнитури ќе имаат капацитет од околу 1.200 патници.

■ Ефектот од воведувањето нови превозни средства во сообраќајот секогаш е позитивен, уште повеќе доколку се знае дека македонските патници повеќе од триесет години не виделе нови возови на македонските пруги. Очекуваме современиот и модерен изглед на новите возови и модерните системи што се инсталирани, удобноста и можноста за пријатно патување, значително да придонесат за зголемување на бројот на патници што би ги користеле услугите во патничкиот сообраќај – додава Диманоски.

Другите пет возови – четири со дизел-мотори и уште еден со електромотор, во согласност со договорот со производителот „ЦРРЦ корпорација лимитед“ треба да пристигаат сукцесивно до почетокот на февруари в година.

Набавката на овие четири нови патнички гарнитури со дизел-погон и две нови гарнитури со електричен погон е инвестиција во железницата од 25 милиони

Осовременување на работилниците за одржување на железничките возила, дополнително осовременување на возниот парк, воведување системи за енергетска ефикасност – продолжува модернизацијата на железничкиот сообраќај

евра. Со нив ќе се покријат 60 отсто од линиите што директно значи поудобен и поквалитетен превоз за корисниците на железничкиот транспорт. Земјава по 35 години апстиненција од набавки на нови гарнитури возови за превоз на патници, конечно, почна со обнова на возниот парк.

Новите возови се само дел од инвестицијата во македонскиот железнички сообраќај. Се инвестира во реконструкција на железничките станици и, што е најважно, реконструкција на пругите низ земјава.

■ Секој проект што се спроведува во железничкиот систем во Република Македонија има свое посебно значење, железничкиот систем е толку добар колку што е добар и неговиот најслаб сегмент. Железничкиот систем во минатото беше малку подзаборавен, но затоа проектите што се спроведуваат во последните неколку години во железницата само ја унапредуваат нејзината функција со цел тие сегменти да бидат на задоволително ниво на функционирање. Така, реконструкцијата на пругата по Коридорот 10 овозможува побрз и поквалитетен превоз на патници и стока, реконструкцијата на железничките станици овозможуваат подигање на нивото на услуги и квалитетот во патничкиот превоз, изградбата на пругата кон Бугарија и Албанија ќе овозможи низа придобивки во многу области и од поглед на диверзификација на ризиците од логистички аспект на стопанството, како и можност за приближување на соседните стопанства и општества кон нашето, што директно придонесува за економски и општествен напредок, пораст

и развој на нашата земја. Сепак, проект што е најопиплив и од кој граѓаните најблиску можат да ги почувствуваат ефектите е токму овој проект за обнова на возниот парк, точно набавката на новите возови – коментира директорот за патнички транспорт.

Тој најавува дека Македонски железници - транспорт продолжува со проекти што ќе значат ефикасен, ефективен, квалитетен и современ железнички превоз.

■ Плановите на нашата компанија се да продолжиме да ги унапредуваме услугите што им ги нудиме на граѓаните на Република Македонија во патничкиот превоз, како и унапредување на услугите што нашата компанија му ги нуди на стопанството во поглед на товарниот железнички превоз. Унапредувањето подразбира осовременување на работилниците за одржување на железничките возила, дополнително осовременување

на возниот парк, воведување системи за енергетска ефикасност, кои би придонеле за подобрување на ефикасноста во функционирањето на компанијата во поглед на потрошувачката на енергија. Со други зборови, низа проекти што ќе значат ефикасен, ефективен, квалитетен и современ железнички превоз – додава Диманоски. ■

Македонските патници повеќе од триесет години не виделе нови возови на македонските пруги

ШТЕДИ ДЕНЕСКА, ДА ИМАШ ЗА УТРЕ

Пишува | Александрија Сивковска

Македонците сè повеќе штедат. И тоа парите веќе не ги чуваат дома, туку ги ставаат во банка, каде што нивниот износ, благодарение на каматите, се зголемува. Е сега, нивото на камати и не е толку високо како порано, но банкарите се убедени дека тие во иднина ќе растат, со што ќе се зголеми интересот на граѓаните да ги доверат своите пари на банките. Дотогаш ќе се очекува камата на ситно, но и тоа е подобро отколку, како што велеа старите, парите да се „чуваат под сламарица“. Така ем не се множат, ем некој може да ви ги украде. Како и да е, фактот дека граѓаните штедат, покажува дека населението има вишок средства кои ги трга настрана за црни денови. Инаку, кај нас досега нема истражување кое би илустрирало колку во просек штедат граѓаните. Напротив, истражувањето на агенцијата ИМАС за потребите на австриската „Ерсте груп“, во кое ние не сме вклучени, покажува дека во земјите на Средна и на Источна Европа, најмногу пари за штедење во банка издвојуваат Австријците, чиишто просечни депозити месечно изнесуваат 201 евро, а најдолу се наоѓаат Србите со просечни 35 евро. Истражу-

вањето исто така говори дека на второто место се Словаците со просечен износ на заштеда од 94 евро, Чесите со 76 евро, Хрватите кои месечно заштедуваат околу 60 евро, а следуваат Унгарците со 47 и Романците со 41 евро. Поголемиот дел од граѓаните, или 90 отсто, како главен мотив за штедење ја наведуваат потребата за создавање финансиска заднина во случај на изненадни ситуации, а потоа и потребата за помали или поголеми трошоци и купување, односно реновирање (29 отсто) и создавање резерви за „црни денови“ (24 отсто). Во Македонија пак, штедењето е сè уште „спорт“ за поимотните, но неретко и семејствата со поскупо примања заштедуваат нешто. И повеќе се штеди во денари, отколку во девизи.

■ Штедењето на населението од година во година бележи постојан пораст. Во последните неколку години обемот на штедење на населението се зголемува, во просек, за околу 25 милиони евро месечно. Моментно, износот на штедењето на населението изнесува околу 3,2 милијарди евро од кои, 60 отсто во денари и 40 отсто во странски валути. Постојаниот

Од Народната банка на Македонија тврдат дека традицијата на штедење секако постои, што се гледа и од тоа што домаќинствата во целина имаат повеќе заштеди во банките отколку што имаат земено кредити од банките

пораст на штедните влогови на населението, главно, укажува на зацврстена доверба на граѓаните во банкарскиот систем на земјата, неможност (ограниченоста) за инвестирање на слободните парични средства во други инструменти на вложување или инвестирање и значително повисоките каматни стапки на депозити во однос на тие што се плаќаат во земјите на ЕУ - вели професорот Томе Неновски.

Според него, самиот податок дека штедните влогови на населението постојано се зголемуваат потврдува дека еден значаен дел од населението може да си дозволи да штеди.

■ Во економијата има правило според кое зголемените парични приливи на населението овозможуваат растечка склоност кон потрошувачка, но, исто така и растечка склоност кон штедење. Ова, второто, се потврдува со растечкиот обем на штедните влогови. Вообичаено, лицата со поголеми при-

Постојаниот пораст на штедните влогови на населението, главно, укажува на зацврстена доверба на граѓаните во банкарскиот систем на земјата, неможност (ограниченоста) за инвестирање на слободните парични средства во други инструменти на вложување или инвестирање и значително повисоките каматни стапки на депозити во однос на тие што се плаќаат во земјите на ЕУ

ходи повеќе штедат, затоа што тоа го дозволуваат нивните приходи - објаснува Неновски.

Од Народната банка на Македонија тврдат дека традицијата на штедење секако постои, што се гледа и од тоа што домаќинствата во целина имаат повеќе заштеди во банките отколку што имаат земено кредити од банките.

■ Кај претпријатијата е обратно, што значи дека заштедите на населението се еден вид извор на нето-финансирање за банките. Растот на штедењето кај домаќинствата е постојан, во позитивна корелација со растот на бруто-домашниот производ, иако во одредени периоди постојат падови на штедењето во еден или во повеќе рочни сегменти. Заклучно со септември 2015, годишниот раст на штедењето на домаќинствата, во сите валути, бил 5,2 отсто. Во овој годишен раст, речиси двојно повисок беше растот на штедењето во денари отколку во девизи. Каматните стапки веќе подолго време се наоѓаат на многу ниско ниво, што е случај и во високоразвиените економии. Впрочем, промените и состојбата на расположливост на доход кај едно домаќинство, а не каматните стапки што се нудат за депозитите, се најголемата детерминанта за штедењето на тоа домаќинство. Најмногу се штеди во периодот на активната вработеност, а помалку штедат студентите и пензионерите - нагласуваат од НБМ.

Нашiot банкарски систем е стабилен и отпорен на внатрешни и надворешни фактори и влијанија. Оттука, минимални се опасностите за прелевање на ризиците од една во друга банка и од еден во друг институционален сегмент

Според банкарите, каматите ќе паѓаат уште краток период. После тоа, се очекува стабилизација. Тие тврдат дека треба да настане инвестициски циклус за да се стопира трендот на намалување на каматите на кредитите и на депозитите.

■ Каматните стапки зависат од понудата и од побарувачката на пари. Доколку се забрза инвестицискиот циклус во државата, доколку се најдат добри инвестициски проекти, проекти каде што луѓето можат да ги инвестираат парите - каматите ќе одат нагоре - велат банкарите.

Во моментот за штедење во денари или во странска валута до една година, каматите се пониски од еден отсто. Тоа е причината најголем дел од граѓаните, повеќе од 50 отсто, долгорочно да ги вложат своите пари.

■ Токму поради повисоките камати на долгорочните депозити, над една година, физичките лица се одлучуваат вишокот пари да го вложат долгорочно - додаваат банкарите.

Дали политичките случувања, освен што влијаат врз растот на економијата, влијаат и врз штедењето? Од Стопанската комора на Македонија објаснуваат дека банкарскиот сектор е стабилен.

■ Штедењето претставува значаен дел на финансискиот систем. Во банкарскиот систем, меѓудругото, се концентрирани заштедите на претпријатијата и на населението и поради тоа несомнено е значењето на стабилноста на банките за стабилноста на останатите сегменти од финансискиот систем, како

и за севкупната финансиска стабилност во земјата. За порастот на депозитите на населението значајна позитивна улога има воспоставениот систем на нивна заштита, кој успешно се реализира преку функционирањето на Фондот за осигурување на депозитите. Генерално, со оглед на тоа што во банкарскиот систем се концентрирани и заштедите на нефинансискиот сектор, несомнено е значењето на стабилноста на банките за стабилноста на останатите сегменти од финансискиот систем, како и за севкупната финансиска стабилност во земјата. Нашиот банкарски систем е стабилен и отпорен на внатрешни и надворешни фактори и влијанија. Оттука, минимални се опасностите за прелевање на ризиците од една во друга банка и од еден во друг институционален сегмент, а со тоа и ризиците за нарушување на финансиската стабилност во земјата преку тој канал се ограничени - вели извршната директорка на Стопанската комора на Македонија, Јелисавета Георгиева. Таа потврдува дека депозитната активност на банките е зголемена, што може да се види од податоците на НБМ.

■ Во изминатите девет месеци од 2015 година, депозитната активност на банките е зголемена и за истата, кога ја анализираме со истиот период од 2014 година, произлегуваат следните констатации: Депозитниот потенцијал на банкарскиот систем со состојба на 30.09.2015 година изнесува 291.202 милиони денари и порастот во однос на јануари 2015 година изнесува 1,4 отсто. Во истиот период лани порастот е 8,1 отсто. Порастот во однос на септември 2014 година изнесува 5,7 отсто. Депозитниот потенцијал на претпријатијата и на домаќинствата изнесува 275.179 милиони денари и тие учествуваат во вкупните депозити со 95,0 отсто, односно 95,3 отсто во 2014 година - објаснува Георгиева. ■

ЛЕК КОЈ НЕМА ЦЕНА

Слоганот дека сè што е во големи дози отров во мали е лек, најдобро може да се примени за пчелиниот отров. За разлика од сите други познати производи од пчелите, како што се медот, прополисот и матичниот млеко, пчелиниот отров, наспроти својата неспорна ефикасност, многу помалку се користи во терапевтски цели. Сепак, пчелиниот отров, апитоксинот, е моќен лек за многу болести и неспоредливо е поефикасен од стандардните синтетички лекови

Пишува | Александрија Сивковска

Според истражувањата на угледни стручњаци, откриени се повеќе од 30 позитивни дејствувања на апитоксинот врз човечкиот организам. Во истражувањата што се спроведени во светот, а особено во Русија, е забележано дека пчеларите имаат добро здравје и се многу подолговечни во споредба со другото население. Исто така, е забележано дека поретко заболуваат од тумори и од други автоимунни болести. Тој факт најмногу се поврзува со влијанието на пчелиниот отров, бидејќи во текот на работата со пчелите, пчеларите повремено го трпат и нивното каснување. Апитоксинот е горчлива безбојна течност, која по составот е слична на змискиот отров. Оваа единствена супстанција се состои од 18 биолошки активни состојки, од кои за некои е сосема невозможно да бидат вештачки синтетизирани. Овој отров е најефикасен кога се зема од живи пчели и тоа во периодот од доцната пролет до раната есен кога пчелите имаат на располагање изобилство од полен. Во зима нивниот отров не е толку моќен. Количината на отровот што пчелата го внесува со едно боцкање приближно изнесува 0,1 мг.

Пчелиниот отров има противоспалителни, антигабични, антибактериски и антипиретски својства. Во народната медицина одамна е познат како делотворно средство против ревма, а потоа е забележано дека е ефикасен за намалување на болките. Исто така, добро влијае на зголемувањето на апетитот, помага при несоница, мигрена, помага за подигнување на енергијата и

на имунитетот. Се смета за одлична превентива од заразните болести. Руските научници откриле дека има способност да ги шири крвните жили, со што се зголемуваат снабденоста со крв и размената на материите.

Новите многу оптимистички истражувања на американските научници поврзани со наменското елиминирање на клетките на туморот вклучуваат и примена на пчелин отров со помош на медицинската нанотехнологија.

Производството на пчелин отров во земјава е во зачеток, но има добра перспектива. Според пчеларите, потребни се меѓу 15.000 до 20.000 убоди од пчели, за да може да создаде еден грам од овој отров. Еден килограм, пак, пчелин отров достигнува цена од 70.000 евра.

Отровот се собира со помош на современи стимулаторски плочи кои се поставуваат во кошниците. Благодареејќи на ваквата постапка, пчелите не го губат осилото и остануваат живи. ■

Рекоа, не порекоа

**АНДРЕЈ
ЖЕРНОВСКИ**

Со полна уста „народ“, Груевски, во стилот на најголемите националистички диктатори, им порачува: ше на ЕУ и на САД дека само народот ќе решил што треба да се прави во услови на оваа криза.

Во нормални услови, и ЕУ и САД и опозицијата, па и Жерновски би требало да се свесни дека народот решава кој ќе го води во демократски, а не во диктаторски земји.

**ВЛАДИМИР
МИЛЧИН**

Твитот на Грујо со кој им одговара на амбасадорите е само уште еден доказ дека тој нема намера во ниту една точка да го исполни договореното и потпишаното во Пржино.

Пораката на Груевски не значи дека нема намера да се почитува договореното во Пржино, но пораката на Милчин значи дека соросиците не можат да замислат народот да решава за што било во државата.

**ДРАГАН
ТЕДОВСКИ**

Нашата цел е да ја победиме нееднаквоста во општеството и да ја вратиме средната класа. Воведуваме одговорна власт, праведни даноци, извлекуваме од сиромаштија, го поддржуваме развојот на домашните претпријатија, вложуваме во домашни капацитети, застануваме на страната на работниците, отвораме иднина за младите дома.

Заев ќе ги зголемел даноците на богатите, ама и ќе го поддржел развојот на домашните претпријатија. Ќе вложувал во домашните капацитети што ги уништи СДСМ во транзицијата. Ќе ги извлечел од сиромаштија работниците на кои СДСМ им го уништи животот со криминалната приватизација. Трагикомедија.

БЕЛГИСКИ ЕРБАП СО ШВАЛЕРСКА ФРИЗУРА

Питер ван Хауте

Роген:
Генк, Белгија

Професија:
олеснувач, йисаџел, йоеџ

Хоби:
џркофил

Си беше еден Питер... Презимето како ли му беше... Што би рекол Бетмен Велит долевам масло на огнот што го распали Питер Ванхоуте / Ванхајте / Ван Памети / Ван Себе / Ван дер Брукелен / Ван Ред / Ван Гелбожиновски...

И тој дојде тука, во нашата Македонија, некому добра некому не, сепак наша. Дојде да ги оправа работите. Да не беше трагично, ќе беше смешно... Како ли посредништво да очекуваме од човек што на „Фејсбук“ ја „промовира“ Македонија преку руини со саркастични коментари... Каде ли води неговото „посредништво“ кога неговиот став е дека Македонија ќе биде исто што и Грузија – со табла со грчкото знаме, на која на грузиски и на англиски јазик пишува „СОПСТВЕНОСТ НА ГРЦИЈА“.

Тој Петре, како што го ослободува Бетмен во една своја колумна, истата улога што ја има во Македонија ја имал и во Грузија. Олеснувач... Неговата пристрасност кон Грција е очигледна. Тоа што го сработил во Грузија, има желба да го пренесе и тука...

Човекот стана малку непријатен за дел од медиумите откако го прочитаа како агитатор кој повеќе тежи на едната нога кога проценката е дека треба да седи мадро. Па, дојде ред малку јавноста да го анимира Петре и за почеток беше обзнането дека земал 900 евра дневница. Шо е за машала, али тоа си се работи на Европата која не штеди пари за својата посвоена ќеркичка од Балканите и за благосостојбата на своите посиноци-Македонци. И од таму тргна едно мало бранче уздух плеќите на Петре, та ми беше обзнането дека овој белгиски ербап со швалерска фризура на својот профил на „Фејсбук“ воопшто не се суздржувал отворено да си го милува својот генитален

РЕКОА И:

- Може да им се каже и на земјациите што потсвршуваат кога Петре ќе им ги нападне (сега пак) нивните политички противници, дека треба да се прави разлика меѓу ликување на политичка победа (легитимно скроз) и ликување на странски олеснувач на нашите коњи на патот кон европското поило – или копито, по народски сленг, кога тоа копито ќе остава зад себе брбушки во правта што ја дига.
- И викате Ван Хауте излегувал по кафулиња? Дај јавете ако го видите во „Кала“ некогаш, морам да го запознаам со Мирка, да му го покаже орденот од Путин.
- Човек може да му каже дека прво треба да си го фотографира Брисел, кој две години немаше влада, од аглите од кои се гледаат бриселските дами на ноќта, кои за 40 евра се подготвени да го демонстрираат сето белгиско достоинство без дискриминација – но нема потреба, навистина.
- Место да одигра како сериозен политичар кому ништо не му е земено, ами дадено количество евра на ден од типот „Три македонски плати“ за да не прави фотографии и хорор албуми од Скопје, туку да ја употреби сета своја политичка вештина и фантазија за да ја заврши проклетата работа за која е божем дојден.

регион, кој му се стврдувал и издолжувал секогаш кога ќе демонстрира дека е лут на Македонија, дека Македонија е идна сопственост на Грција или, пак, неконвенционален каков што е, да прави фотогалерија од Скопје фаќајќи руинирани кошиња какви што овој град Фала богу има – коментира Бетмен Ве ли во својата колумна.

Тодор Петров, човекот што побара Петре да се прогласи за персону нон грата искоментира дека фотографиите на Питер ван Хауте за Македонија се нискост за дипломат на Европската унија, со изведен мандат да решава за иднината и за судбината на една држава и на една цела нација.

Оставаме слобода во расудувањето, но за ангажманот на такви личности во „сложени операции“ потребен е претходен медицински наод за психопсихичка состојба и потвр-

да за деловна способност, а одговорот не е ништо друго, освен: персону нон грата, за навек, од Македонија! А, не да се радуваме на неговите нездрави предлози за суспензија на уставно-правниот поредок на државата Македонија! Човекот, едноставно, се мајтапи со државата и со нацијата. Ни дели лекции со епилог Украина и Белорусија, а овде лебот го јаде... – коментира Петров.

И Петре се почувствува предаден откако неговата скриена желба за Македонија се појави во македонските медиуми. Избриша сè од својот профил... Ех, Петре, Петре, ова твое есенско бојадисување не ги покрива сите дамки... А кога и да дојдеш во Македонија, барем додека можеш да стапнеш на оваа македонска почва, во оваа земја што има свои маани, но и свои убавини, поздравот ќе биде исти, Добредојде во Македонија! Ова е Македонија! ■ (Р.Р.)

Рекоа, не порекоа

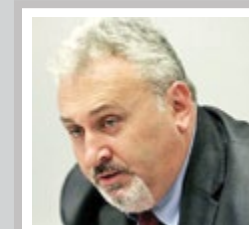
**НАСЕР
СЕЛМАНИ**

Груевски не може да зборува за македонски народ, затоа што само 26 отсто од тој македонски народ гласал за неговата коалиција. Овие бројки се релевантни под претпоставка дека последните избори биле фер и демократски, а не беа. Па да немаше проблеми со тие избори, веројатно, немаше да има политичка криза и Груевски немаше да прифати да потпише договор со опозицијата и да оди на предвремени избори

Груевски не можел да зборува во име на македонскиот народ како легитимен претставник на власта, а Заев можел да ја урива владата со тројно помала поддршка. Тоа се тие демократски принципи за кои се залагаат „независните“ новинари.

**ТИХОМИР
КЛИМОВСКИ**

Новиот министер за внатрешни работи, кој како резултат на политички договор треба да биде ставен на чело на оваа институција, не треба да работи според партиски директиви, туку да ги почитува Колективниот договор, прописите и системот на кариера воспоставен во министерството.

Ниту еден министер нема право да го крши Колективниот договор и прописите на МВР.

**РАДМИЛА
ШЕКЕРИНСКА**

За да спречиме конфликти прифативме договор. Нашиот дел од обврските го исполнуваме. ВМРО-ДПМНЕ почнува да се повлекува и вели може да имате министер за внатрешни, ама да биде без ингеренции. Тоа не стои во договорот. Ние не бараме министер без ингеренции.

СДСМ не бара ингеренции за министерот за да се бори со криминалот, туку за да го брани криминалот.

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ КОНТРА КОНГРЕСОТ

ОБАМА ВО ПОЛИТИЧКА БИТКА СО РЕПУБЛИКАНЦИТЕ НА СМЕТКА НА ОДБРАНАТА

Очекуваното вето на предлог-законот за одбранбена политика - одобрен со широка, двопартиска поддршка и во Претставничкиот дом и во Сенатот - покажува едно ново ниво на решителност од претседателот кој во изминатите години се закануваше дека ќе стави вето на годишната мерка, но никогаш не го направи тоа.

Постапката на претседателот пред мала група новинари повикани во Овалната соба, исто така, ги игнорираше предупредувањата за демократите кои ја поддржа оваа мерка. И уште еднаш покажува дека претседателот, охрабрен во неговиот втор мандат, има неколку грижи во врска со преземањето чекори што сигурно ќе ги испровоцираат републиканците во Конгресот - како на пример, неговите извршни наредби за имиграцијата или чекорите што ги презеде за ограничување на способноста на Конгресот да го стопира неговиот нуклеарен договор со Иран.

Противењето на Обама е поврзано со поголема битка со републиканците за федералните трошоци. Тој сака да ги укине трошоците и за Пентагон и за другите федерални агенции - додека републиканците се залагаат за буџетски план со кој ќе се укинат само трошоците

за Пентагон. И предлог-законот за буџетот на одбраната се придржува до планот за буџетот на Републиканската партија, со дозвола војската да го користи дополнителниот фонд за непредвидени прекуокеански воени операции.

Претседателот изјави пред новинарите дека ставил вето на предлог-законот на кој му недостигаат работи во клучни области, повикувајќи на „буџет кој правилно ќе ја финансира националната безбедност, како и економската безбедност“.

Овој предлог-закон, рече тој, „пробегнува кон трикови“ кои „не му овозможуваат на Пентагон да го прави тоа треба да го прави“.

Претседателот, исто така, се противи на затегнатите ограничувања на Законот за трансфер на затворениците од американскиот воен затвор во Гвантанамо, Куба, велејќи дека мерката ќе го попречи затворањето на затворот во Гвантанамо.

Но, во оваа мерка, исто така, „има и многу добри работи“, објасни тој, истакнувајќи го реформираниот систем на воено пензионирање за сите припадници на службата, а не само за тие што стигнале до дваесетте години кои се потребни за пензија.

Републиканските конгресни лидери го гледаат предлог-законот за буџетот на одбраната како една од ретките двопартиски достигнувањата на сегашниот Конгрес, најавувајќи го како долго задоцнети реформи за бирократијата и за пензискиот систем на војската. И тие го планираат нивниот контраудар: масовна кампања со цел да се прикаже претседателот како рамнодушен кон пожртвеноста на припадниците на службата и подготвен да го отфрли предлог-законот кој ги овластува нивните плати и бенефиции за време на војна.

■ Свесен сум дека претседателот сака да се осврне кон трошењето, но, постојат други начини за да го стори тоа без да бидат засегнати нашите војници - изјави минатиот вторник претседателот на Претставничкиот дом на Конгресот на САД, Џон Бонер од Охајо, како што тој и другите лидери на Републиканската партија ја потпишаа финалната верзија на предлог-законот и го испратија до Белата кука. Бонер беше поддржан од повеќе од шестмина членови на Републиканската партија, заедно со главните спонзори на предлог-законот: претседателите на вооружените сили во Претставничкиот дом и во Сенатот, Мак Торнбери од Тексас и Џон Мекејн од Аризона.

Во заедничка изјава минатиот четврток, Торнбери и Мекејн го искрикуваа ветото на Обама како „несовесно, цинично и опасно“.

■ Ова е првпат американски претседател да искористи закон кој ги плаќа и ги поддржува нашите војници и нивните семејства како политичка моќ за домашна агенда. Американскиот народ, пред сè, униформираниите мажи и жени распоредени да се борат во опасни воени зони низ целиот свет, очекуваат повеќе од нивниот врховен командант - рекоа тие.

Предлог-законот сега се враќа назад во Претставничкиот дом, каде републиканските лидери веќе имаат закажано гласање за 5 ноември за да го оспорат ветото. Конечната компромисна верзија на Законот беше усвоена во Домот на почетокот од овој месец, 270-156, без мнозинството од две третини потребно за надгласување.

Постојат шпекулации дека, сепак, републиканските лидери ќе се потпрат на десетте републиканци што гласаа против предлог-законот, во обид да ги сменат нивните гласови и да добијат поголема поддршка за отфрлање на ветото. И Торнбери минатиот вторник призна дека се обидува да ги премисли членови во двете партии кои гласаа против

предлог-законот за последен пат. - Претходно имавме 12 гласа помалку од две третини мнозинство - рече тој.

Сенатот гласаше 70-27 за да го одобри компромисот, со доволно демократска поддршка за отфрлање на ветото. Но, демократските лидери во Сенатот рекоа дека демократските гласови може и да не бидат таму, ако републиканците во Сенатот направат обид за надгласување.

Белата кука со недели известуваше за планот на претседателот да го отфрли предлог-законот и пресекретарот Џош Ернест истакна дека тоа се должи на фактот дека оваа мерка го поддржува овогоднешниот буџетски план на Републиканската партија.

Буџетскиот план бара да се користи дополнителниот фонд за непредвидени прекуокеански воени операции за да му овозможи на Пентагон да ги избегне строгите ограничувања за федералните трошоци уредени со Законот за контрола на буџетот од 2011 година, а тоа да не важи и за другите федерални агенции.

Демократите го отфрлија буџетот на Републиканската партија за зајакнување на Пентагон на сметка

Минатиот четврток, американскиот претседател Барак Обама го стави петтото вето во неговото седумгодишно претседателство, отфрлајќи го предлог-законот со кој се предвидуваа 612 милијарди долари за одбраната со цел да ги спречи републиканците да добијат предност во почетните преговори за буџетот

на остатокот од Владата и прават притисок за договор со кој ќе се зголемат ограничувањата на сите дискрециски трошоци - Пентагон заедно со домашните федерални агенции.

Но, голем број од демократите гласаа за предлог-законот, особено оние со големо воено присуство во нивните држави и области - и претседателот нема да може да смета на сите од нив да му помогнат да се одржи ветото. Сенаторот од Вирџинија, Тим Кејн, на пример, минатиот вторник изјави дека тој ќе гласа да се отфрли ветото на претседателот.

■ Ќе гласам како што сум гласал и претходно. Од гледна точка на политиката, тоа е еден од најдобрите предлог-закони што сме ги имале во последните неколку години - рече тој.

Законот за буџетот на одбраната е еден од неколкуте предлог-закони останати во Конгресот што мора да поминат, закон што беше потпишан во секоја од последните 53 години. Мерката што ги поставува политиките за секој аспект на војската, сега е заглавена во поголем застој на буџетот околу тоа како да се финансира владата откако на 11 декември ќе истече моментното продолжување на резолуцијата за трошење.

Ако се постигне договор за буџетот пред тоа, мерката за буџетот на одбраната, најверојатно, ќе се ревидира за да одговара на нивото на трошење предвидено со договорот, а потоа ќе биде испратена назад до претседателот. Ако не се постигне договор, судбината на предлог-законот е нејасна, иако пратениците може да испратат до претседателот скратена верзија што ќе се фокусира на одредбите на политиката.

Претходните верзии на предлог-законот се соочија со закани, а неодамна и за неопрелелениот приговор на осомничени терористи и укинувањето на политиката „не прашувај, не кажувај“ во 2010 година, со која беше забрането хомосексуалците отворено да служат во армијата. Четирипати беше ставено вето на мерките за буџетот на одбраната, но секој пат Конгресот брзо ги враќаше до претседателот откако ќе се отстранеше навредливата одредба.

Овој пат нема навредливи одредби, туку целата шема на финансирање е изготвена на начинот на кој е структурирана оваа мерка.

■ **Не постои приспособување што можеме да го направиме во предлог-законот за буџетот на одбраната кое ќе ги задоволи забелешките на претседателот** - предупреди Торнбери.

Предлог-законот вклучува бројни нови реформи и одредби.

Во него се додаваат ограничувања за трансферот на затворениците од Гвантанамо, обратно од олеснетите условите за трансфер од поранешниот претседател на Комитетот за вооружени служби во Сенатот, Карл Левин од Мичиген. Исто така, се додаваат ограничувања за трансфер во четири земји: Јемен, Сомалија, Либија и Сирија.

Предлог-законот ја повикува Белата кука да испрати до Конгресот план за затворање на затворот, но не ја вклучува одредбата на Мекејн, што предвидува пат за намалување на ограничувањата за трансфер на САД ако Конгресот ја потпише. Мекејн е разочаран што администрацијата сè уште нема понудено план и покрај уверувањата од американскиот секретар за одбрана, Еш Картер, дека планот е на пат.

Можеби најголемата промена во предлог-законот е неговото реструктурирање со мерка која вклучува одредби за кои се залага Мекејн, да им се одземе значителен авторитет на лидерите на Пентагон при набавка на нови оружја и да се овластат воените ограноци сами да си ги контролираат програмите.

И Мекејн и Торнбери вклучија промени во нивните верзии на пред-

лог-законот за проблематичната бирократија на Пентагон, но предлогот на Мекејн беше многу поагресивен.

Тој би го шокирал режимот за надзор што се одржува речиси 30 години каде централниот службеник за набавка - потсекретарот на одбраната за набавка, технологија и логистика - е задолжен за контролирање на новото оружје.

Планот одзема голем дел од таа моќ и ги става клучните одлуки во врска со набавката во рацете на армијата, воздухопловните сили, морнарицата и маринците.

■ **Ќе им дадеме овластување на шефовите на службата. Сметаме дека еден од најголемите проблеми во минатото е тоа што никој нема преземено одговорност за пречекорување на трошоците** - изјави Мекејн.

Предлог-законот, исто така, би воспоставил реформиран систем на воено пензионирање, би одобрил помош во системи за одбрана за Украина и би ги блокирал воздухопловните сили да го спроведат планот да ја повлечат својата флота од бомбардерите „А-10 вартог“.

Извор: „Политико“
Превод: Ана Цветаноска

НА ПЕТ КИЛОМЕТРИ ОД ОХРИД СЕ НАОЃА УНИКАТНА ПЕШТЕРНА ЦРКВА

„СВ. СТЕФАН“ ВО ОХРИД Е ЕДИНСТВЕНА ЦРКВА ПОСВЕТЕНА НА ОВОЈ СВЕТИТЕЛ ВО МАКЕДОНИЈА

Она што е посебно карактеристично за оваа црква е Божјото око. Тоа е редок симбол по кој е препознатлив овој охридски манастирски комплекс. Се верува дека тоа има чудотворна моќ, па затоа голем број верници од земјава и од странство, православни и муслимани, млади и стари, доаѓаат тука да најдат спас за своите болки

Пишува | Невена Појовска

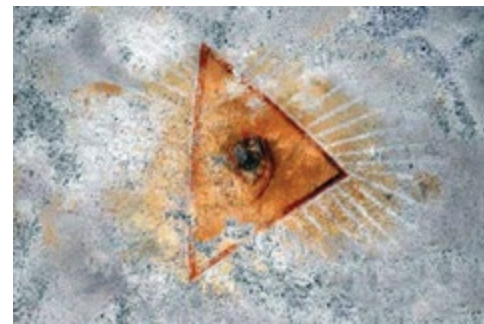
• • •

Охрид изобилува со пештерни цркви. Една од нив е „Св. Стефан“, која се наоѓа на пет километри од градот, лево од патот кон „Свети Наум“, во истоимената населба

Спојот на пештера и црква е навистина необичен и несекојдневен како за спелеолозите, кои ги проучуваат пештерите, така и за археолозите, кои ги проучуваат сите траги врз кои човечката рака оставила печат... Невообичаен предизвик претставуваат особено за историчарите на уметноста, но и за сите оние што ги почитуваат старите култури. Како редок феномен, со својата уметничка и историска вредност успеваат да го привлечат вниманието и на светската јавност.

За пештерни цркви обично се користеле природни пештери, понекогаш сместени високо во карпите, но кои, ако било потребно, можеле дополнително да се преградат со сид од кршен камен. Подоцна кај некои од нив се доградувале и коначи.

е посветена оваа пештерна црква. Се претпоставува дека потекнува од 14 век, а за тоа сведочат и зачуваните фрагменти од стариот живопис.

„Свети Стефан“ е единствена црква во Македонија посветена на овој светител.

Крај црквата се изградени конаци од каде што се распростила прекрасна глетка кон Охрид и кон Охридското Езеро. Конаците сместени во карпите и во шумата им нудат мирен престој на верниците, посетителите и на туристите кои често доаѓаат и престојуваат овде во неповторливата природа и живописниот пејзаж.

■ **Треба да се среди просторот под конакот. Таму планираме да има паркинг за возилата, така што ќе може да се дојде со автомобил** - велат од манастирот.

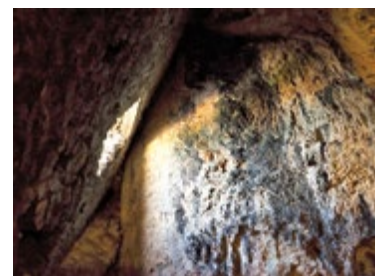
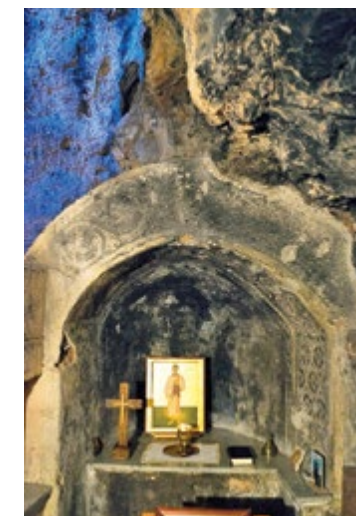
Охрид изобилува со пештерни цркви. Една од нив е „Св. Стефан“, која се наоѓа на пет километри од градот, лево од патот кон „Свети Наум“, во истоимената населба. Изградена во ретко убав предел, црквата на посетителите им дава не само спокој, туку и прекрасен поглед кон езерото и кон градот Охрид. Црквата е сместена во природна пештера, а не постојат точни податоци за тоа кога била изградена. Од натписот испишан во нишата на факоникот се дознава дека дарите-

ли биле граѓаните од Велики Варош т.е. од Охрид, и луѓето од соседните села. Внатрешноста на пештерната црква е исликана со извонреден фрескоживопис, но тој во голема мера е оштетен. Во долната зона на апсидалниот простор е насликана света Богородица со малиот Христос пред себе. Од црковните архиереи-светители овде се насликани свети Василиј Велики, свети Јован Златоуст и свети Атанасиј Александриски. Извонреден е ликот на патронот кому му

Засега во овој манастир богослужби има само на трет ден Божиќ, односно на 9 јануари и на 15 август.

До црквата се стигнува и пеш. Качувањето по угорнината не е тешко, трае десетина минути од населбата „Синдикални“. Целата патека до црквата е покриена со дрвја, чии листови

есента веќе ги има обоено во жолта боја. Уште при првото навлегување во просторот на црквата, планинскиот воздух ја бистри мислата.

Она што посебно е карактеристично за пештерската црква посветена на св. Стефан, е Божјото око. Тоа е редок симбол по кој е препознатлив овој охридски манастирски комплекс.

Пред самиот влез во пештерната црква „Свети Стефан“ кај Охрид, во центарот на сводот на малата купола, насликано е таинственото око. Се верува дека тоа има чудотворна моќ, па затоа голем број верници од земјава и од странство, православни и муслимани, млади и стари, доаѓаат тука да најдат спас за своите болки.

■ **Луѓето застануваат под Божјото око, остануваат тука**

извесно време како вкопани. Пред да дојдат под куполата, лицата им се згрчени, им гледам тага. Кога ќе дојдат оттаму кај мене, гледам други лица, ослободени од некоја голема мака, им се враќа одамна изгубената верба дека некаде можат да најдат спокој - велат во црквата.

На немажените и неженетите овде им даваат клуч да ги отворат портите на „Свети Стефан“. Тоа е стар обичај кој на многумина им овозможил да најде свој животен сопатник.

И странците се чести посетители на црквата „Свети Стефан“. За нив е посебно интересно Божјото око кое го набљудуваат и за кое многу се интересираат. ■

КОНТИНУИРАНАТА ЕДУКАЦИЈА Е КЛУЧ ЗА НАПРЕДОКОТ ВО МЕДИЦИНАТА

Разговараше | Александра М. Бундалевска
Фошо | Ѓорѓи Личовски

Светскиот здравствен самит реши дека моделот за едукација на македонскиот неврохирург Венко Филипче е најсоодветен за употреба во земјите во развој. Овој модел во име на групата лекари - лидери на меѓуакадемскиот медицински панел на самитот го презентираше македонскиот претставник д-р. Венко Филипче во германското Министерство за надворешни работи, каде што се одржа Светскиот здравствен самит.

Самитот, кој е под покровителство на германската канцеларка Ангела Меркел, францускиот претседател Франсоа Оланд и првиот човек на Европската комисија Жан Клод Јункер, е најпроминентен светски форум за адресирање глобални здравствени теми.

На самитот учествуваа претставници од националните академии за наука, политички претставници што работат на здравствени теми, невладини организации активни на полето на медицината и на здравствената заштита, претставници на компании и

други учесници што дебатираат и донесуваат заклучоци за борба против најакутните здравствени предизвици. Годинава централни теми на кои работи СЗС беа климатските промени и здравството, глобалната здравствена политика и владината политика во најбогатите земји на светот, здравото стареење и превенцијата, дигиталното здравје, научната вредност на основната здравствена заштита.

• • •
Светскиот здравствен самит реши дека моделот за едукација на македонскиот неврохирург Венко Филипче е најсоодветен за употреба во земјите во развој

Моделот предложен од македонскиот лекар Филипче од Клиниката за Неврохирургија при Универзитетскиот клинички центар во Скопје, кој е прифатен како најдобар за едукација на лекари, ќе биде применуван како дел од здравствените едукативни системи во десетици земји што ги следат препораките и заклучоците на Светскиот здравствен самит.

■ На светскиот здравствен самит во Берлин, Германија Вашиот модел за едукација беше прифатен како најсоодветен за употреба во земјите во развој. Објаснете ни за каков модел станува збор?

ФИЛИПЧЕ: На самитот што се одржа во федералното Министерство за надворешни работи на Германија во Берлин, присуствував како дел од програмата за млади научници. Таму се разговараше за

подобрување на пристапот кон соодветна едукација на младите лекари што живеат во земјите во развој. Имено, многу млади лекари во светот немаат можност да се едуцираат соодветно во својата струка, а тоа е причина да ја напуштат својата земја или да се недоволно обучени, што ги прави неподготвени кога ќе се соочат со клиничката работа. Дополнително, недостига и истражувачка работа што претставува поле во кое се проверуваат многу нови методи или процедури. Според познатиот патолог Рудолф Вирцхоф, нов метода се применува на пациентите дури откако ќе се произведе успешен експеримент.

■ Во кои земји ќе се употребува?

ФИЛИПЧЕ: Анализата и концепцијата се однесуваше, пред сè, на земјите на африканскиот континент, кои се соочуваат со најмалку ресурси за научно-истражувачка и апликативна дејност во медицината. Вниманието кон овие земји во последните неколку години е повеќекратно зголемено во смисла на поддршка со опрема, материјали и лекови, како и соодветна обука на младите лекари.

■ Дали тој модел на едукација е применлив и во Македонија?

ФИЛИПЧЕ: Предложениот концепт за едукација е компатибилен само за наведените земји.

■ Предлагате континуирана едукација на младите, истражувачка дејност и здравствен менаџмент на секое ниво. Колку е тоа возможно и кај нас?

ФИЛИПЧЕ: Континуираната едукација е клуч за напредокот во медицината. Новитетите потекнуваат од научно-истражувачката работа, а потоа најголем предизвик е нивната транслација во клиничката работа односно примената

Менаџментот стана составен дел од нашата работа, и само со соодветна едукација или тренинг успешно се соочуваме со предизвиците на секое ниво, вели во интервју д-р Филипче, кој на Светскиот здравствен самит во Берлин презентираше модел за едукација што беше прифатен за најсоодветен за употреба во земјите во развој

на новитетите кај пациентите. Менаџментот стана составен дел од нашата работа и само со соодветна едукација или обука успешно се соочуваме со предизвиците на секое ниво.

■ За што друго се разговараше на Светскиот здравствен самит во Берлин? Кои беа темите? Кои земји учествуваа?

ФИЛИПЧЕ: Освен за едукацијата, актуелно беше соочувањето со бегалската криза, сумирање на резултатите од начинот на кој се реши проблемот со еболата, глобална здравствена политика, здраво стареење, дигитално здравство, развој на агенда за по 2015 година, проблемот со отпорноста на антибиотици и климатските промени. На самитот присуствуваа учесници од 60-ина земји од светот. ■

• • •
Анализата и концепцијата се однесуваше, пред сè, на земјите на африканскиот континент

(1941)

ИСТОРИЈА

ЗНАЧЕЊЕТО НА СОЛУН ВО ПРЕДВЕЧЕРИЕТО НА ВТОРАТА СВЕТСКА ВОЈНА

На 31 јануари 1981 година во грчкиот весник „Слободен свет“ (Ελευθερος κοσμος) бил објавен документ од тајните архиви на грчкото Министерство за надворешни работи

Пишува |
г-р Димишар Љоровски Вамваковски

Имено, станува збор за документ кој се однесува на тајна средба одржана на 3 и на 4 април 1941 година, само два дена пред германскиот напад на Кралството Југославија и Грција во текот на Втората светска војна. Средбата била одржана во селото Креница (Битолско), погранично место меѓу тогашна Југославија и Грција. На средбата учествувале воени лица од Југославија, Грција и Велика Британија. Југословенската страна ја претставувал генералот Радивоје Јанковиќ, шеф на југословенскиот Генерал штаб. Генералот на грчките вооружени сили, **Александрос Папагос**, ја претставувал официјална Атина. Додека Британските вооружени сили биле претставени од генерал **Х. Вилсон**, заповедник на британските сили во Грција; генерал **Т. Г. Хејвуд**; адмирал **С. Е. Тарл** и **Г. Х. Албијак**, шеф на британските воздухопловни сили на Средниот Исток.

Главна цел на средбата, која се реализирала на барање на југословенската влада, била да се изготви заеднички план на трите држави за одбрана на градот Солун, како важно стратешко место, во случај на напад на германските, бугарските или италијанските оружени сили. Во разговорот југословенскиот генерал го потенцирал значењето на солунското пристаниште за неговата влада:

„Солун, грчка поморска база, денес е единствено пристаниште преку кое Југославија има врски со Турција, Англија и со Америка. Ако судбината на Солун биде загрозувана поради дејствување на Германците, Италијанците или Бугарите, и Југословените од своја страна ќе бидат заинтересирани“.

Во продолжение, југословенскиот генерал предпочил дека Велика Британија, Југославија и Грција заедно требале да дејствуваат во насока да спречат евентуална воена акција на трите гореспоменати држави кон Солун. Во таа насока, Јанковиќ истакнал дека веќе бил создаден план преку кој се одредувала улогата на трите сојузници, на кои истиот им бил приложен.

Во продолжение на документот е поместен целиот воен план кој се состоел од четири точки, кои ги предвидувале бројноста на луѓето и воената техника на сојузниците, нивните посебни обврски, зоните на акција и некои други обврски кои произлегуваат од самиот договор.

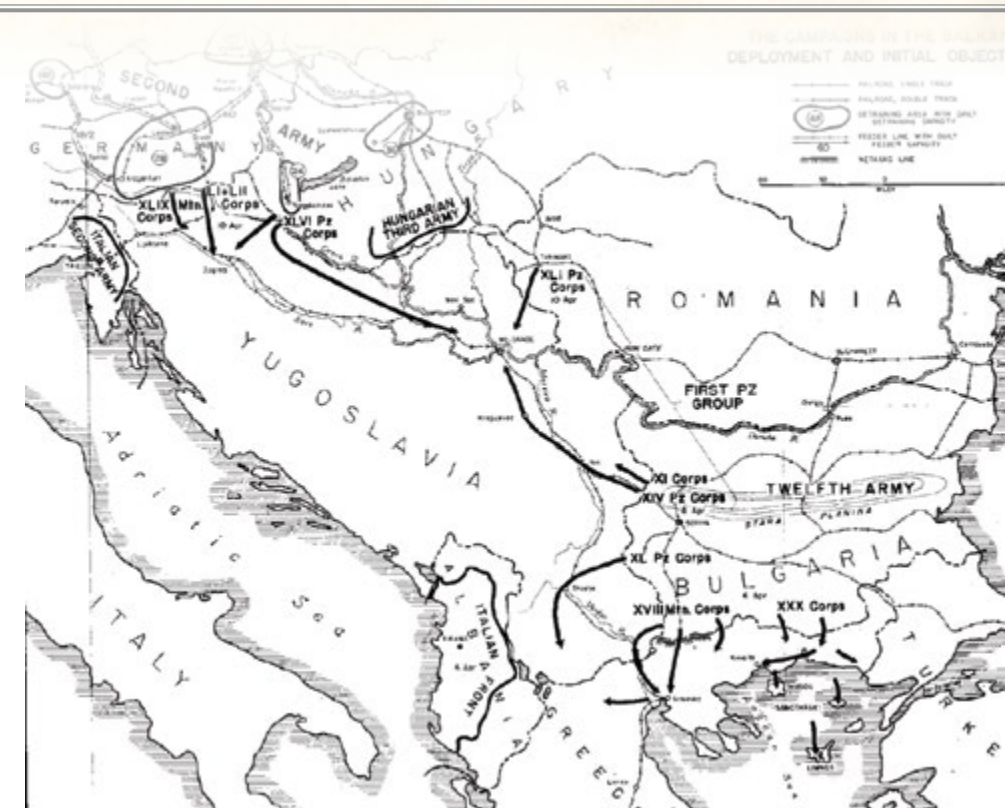
Откако бил презентираан и разгледан споменатиот договор, се развила дискусија меѓу југословенскиот генерал и заповедникот на британските воени сили во Грција, генералот Вилкинсон. Дискусијата била во насока на размена на меѓусебни информации, затоа што било утврдено дека Велика Британија немала распоредено доволно воени сили според предвидениот план и дека таа очекувала тоа да се случи во наредните неколку недели. Нешто што очигледно било задоцнето, на што реагирал и генералот Јанковиќ. Југословенските власти имале очигледна намера да се спречи целосното опколување

на нивната држава, бидејќи во тој период, истата била веќе опколена со непријателски држави и само на нејзината јужна страна граничела со пријателска држава. Подоцна, во дискусијата се вклучил и генералот Папагос, интересирајќи се да дознае од својот југословенски колега „за концентрацијата на југословенската армија во случај на германски напад“ и дали тие биле спремни да ги бранат сите свои граници. На тоа Јанковиќ одговорил дека од неговата влада бил овластен само да разговара за предметниот сојуз и дека откако Грците и Англичаните ќе испратат сили кон бугарската и кон албанската граница, само тогаш Југословените ќе ги бранеле своите државни граници на север. И во овој случај очигледна била намерата да спречи навлегување на бугарската армија од исток и на италијанската војска од запад во јужните делови на тогашното југословенско кралство, со што би било овозможено југословенската армија да ја сконцентрира својата одбрана на северните граници. Потоа следуваало прашање и од Вилкинсон до Јанковиќ, односно: „Во случај да дојде до напад од Германија во блиска иднина, каде мислите да им се спротивставите?“ Одговорот на генералот бил дека тој немал овластување да зборува на таа тема и дека не очекувал да ги заштитат сите свои граници, но се надевал дека ќе ги одбранат „најосетливите и витални правци“. Кај оваа точка се развила дискусија во текот на која генералот Јанковиќ стоел на ставот дека и југословенската и грчката армија немаат доволно соодветни средства за да се спротивстават на механизирани единици на силите на оската. На тоа Папагос забележал дека планинските области кои преовла-

дуваат на Балканот не се погодни за такви големи искачувања на непријателските сили. Тој додал дека „навистина, движењето на механизирани подвижни сили на ваква територија е можна само по патиштата каде сепак нивниот фронтален напредок бил невозможен или ограничен“. Папагос, исто така, забележал дека во случај на недостиг на специјални противоклопни средства може да се користи и артилеријата. И на крај, генералот Вилсон додал дека во планинските области може да се постигнат значајни резултати користејќи механизирани подвижни средства дури ако организацијата била ограничена.

Во понатамошниот тек на дискусијата, истата се одвивала во насока на потребата од зајакнување на југословенскиот фронт кон Бугарија. Сепак, лесно е уочливо дека сите страни првенствено ги гледале своите државни интереси. Југославија настојувала да ја обезбеди јужната страна со цел да не дојде до отсекување и до опколување на југословенската армија во северниот дел од државата, додека Грција дури се надевала дека со отварање на фронт кон Бугарија би го избегнала нападот на Германија на нејзината држава. На крајот од разговорот, согласно со предлогот на генералот Папагос, генералот Јанковиќ „ќе ја замолил“ југословенската влада да испрати офицери за врски во Атина, писмено овластени за регулирање на разните работи кои ќе се однесуваат на заедничките подготовки за операциите, потребите на југословенската армија од материјали, итн.

Како и да е, Кралството Југославија било нападнато од фашистичката коалиција на 6 април 1941 година. Истиот ден била нападната и грчката држава. Германската инвазија на Балканот била позната како „Априлска војна“. Кодното име за нападот на Југославија било

„Директива 25“, додека за Грција „Марита“. Нападот на Југославија бил направен по копнен пат, од неколку правци. Германски, италијански и унгарски војници навлегле на територијата на Југославија од Италија, Австрија (тогаш дел од Третиот рајх), Унгарија, Романија и Бугарија. Тешко бил бомбардиран Белград. Војната завршила на 17 април 1941 година со капитулација, окупација и со поделба на Југославија. Кралското семејство и некои претставници на владата отишле во егзил во Британија. Отпорот на грчката држава за разлика од југословенскиот бил пожесток, со поголем број жртви и материјална штета нанесени на фашистичката коалиција. Меѓутоа, треба да се нагласи дека во одбраната на Грција учествувала и армијата на Велика Британија со околу 62 000 војници, 200 борбени авиони и 100 тенкови. Сепак, стравот на грчкиот воен врв дека нападот на грчката држава би дошол во прв момент преку Бугарија и индиректно потоа од Југославија бил реален. Покрај директниот напад од Бугарија, гер-

манските сили по пробивањето на фронтот на југословенско-бугарската граница, извршиле напад на Грција, принудувајќи ги грчките вооружени сили да се повлечат во правец на „Метаксасовата линија“. Солун бил освоен на 9 април, додека во истиот град на 23 април била потпишана и капитулација на грчката војска. Истиот ден, грчкиот крал Георгиј II и целата влада ја напуштиле Атина и со авиот побегнале на островот Крит. По сето тоа, грчкото врховно заповедништво кое не сакало да ја признае капитулацијата, собрало одредени помали и верни воени единици и сè до 30 април го штителе отстапувањето на британските сили кои забрзано се повлекувале кон островот Крит. На 28 април Германците ја зазеле Атина и заробиле околу 8.000 британски војници. Наредниот ден бил заземен Пелопонез. По капитулацијата, Грција била окупирана од Германија, Бугарија и од Италија. Централниот дел на егејскиот дел на Македонија, а со тоа и градот Солун, биле дел во германската окупациска зона. ■

КНИЖАРНИЦАТА „МАТИЦА
ЕКСКЛУЗИВ“ ПРЕПОРАЧУВА:

1

Да можевте
да го чујете тоа
што го гледам
Кети Бакли со
Линет Падна

2

Филозофија
Ултима
Ошо

3

Лицето ни ги
открива
болестите
Курт
Тепервајн

4

Играта на
животот и како
да се игра
Флоренс
Сковел Шин

5

Психологијата
на интегралното
општество
Михаел Лајтман,
Анатолиј Улјанов

ДЕВЕТТО ИЗДАНИЕ НА МЕЃУНАРОДНИОТ ТЕАТАРСКИ ФЕСТИВАЛ „СКУПИ“

Двоецот Дуковски - Поповски со „Дух кој оди“ на сцената на МКЦ

На најновото издание на Меѓународниот театарски фестивал „Скупи“, во текот на шест дена, на сцената на Младинскиот културен центар во Скопје, беа одиграни осум европски претстави. Мото на годинашното издание на фестивалот беше „Подобар поглед“ (Better view).

■ Не во смисла дека ќе ѝ понудиме на публиката розови очила за да го гледа светот подобар отколку што, навистина, е, туку затоа што сметаме дека театарот им дава на луѓето подобар поглед за тоа како тие, навистина, се чувствуваат - вели Сенко Велинов, селекторот на програмата на фестивалот.

Фестивалот го отвори претставата „Шопинг енд факинг“ на Марк Равенхил, како копродукција меѓу Националниот театар на Приштина и Урбан театар од Приштина, Косово, а за затворањето е закажана претставата „Куката на гневот“, чијшто текст е базиран на стихови на Федерико Гарсија Лорка, како и на поеми на Рафаел Алберти, Мигел Ернандес и на Диана Добрева, а во продукција на бугарскиот театар Взраждане. Режисерка на претставата е истакнатата Диана Добрева.

Во рамките на фестивалската програма на сцената на МКЦ беа претставите: „Крај на љубовта“, копродукција на Мини-театар и Местно гледалиште од Птуј, Словенија, Но во казалиште и Задар снова - Хрватска. „Духот што оди“ (Патот на Прометеј) на Српско народно позориште од Нови Сад, Србија е претставата со која двоецот Дејан

Дуковски - Александар Поповски гостува во Скопје. Во утописката мелодрама е создаден лик што со хамлетовска енергија се движи низ корумпираниот систем и место да размислува, тој дејствува. Во својот ирационален поход е вооружен со хипнотичката моќ на убедување, а неговиот метод е убивање. Крваво гази преку сè и секогаш што ќе му се најде на патот, одејќи како носорог по својата патека на правдата, патот на слободата. Кој е тој? Херој? Убиец? Обичен човек доведен до елементарна опструкција на здравиот разум? Дух со секира или виор на револуцијата, кој ја кине главата на режимот... Можеби само идеја, која многумина обесправедни ја имаат денес.

Во следните денови ќе може да се проследат претставите: „Пановска“ (Pannochka) - Перм театар, „У Моста“ - Перм, Руска федерација; „Сауна“ - театар „Метаморфози“ - Хелсинки, Финска; „Радар“ - копродукција на ФФТ Дизелдорф, Туфа триер, ФТВ, Келн, Германија; „1945“ - Нодар Думбадзе, професионален државен младински театар - Тбилиси, Грузија и претставата „Куката на гневот“ - Театар „Взраждане“ - Софија, Бугарија со која ќе се затвори фестивалот. ■ (Н.П.)

АНТОЛОГИЈА

Катица Кулавкова (1951)

ЏОРДАНО БРУНО: „НИЕ СМЕ ВЕЌЕ НА НЕБО“

Ние ли сме во бесконечноста
ниту центар, ниту власт
ниту гуска, ниту јајце
Ние, од плото што не сме се одлепиле
ние, вистината што ја мразиме
како гавол ја истеруваме
масовно ја каменуваме
и ја однародуваме
ние, што наредуваме
кој да ѝ се обрати на јавноста
и како да се опише „стварноста“
за да го слушаме
- барем додека сме живи -
она што ни одговара
Сонцето мора да се врти
небото да биде недостижно
Земјата ма'дра.
Тој што ги пропишува божјите заповеди
ќе ги состави и човечките
забраните се услов без којшто
не се може
во Сенатот, Олтарот и Креветот
во Науката и Уметноста
без оглед на егзактноста
„Златното доба“ или иднината
во суштина не нè интересира
ако треба сè напредно ќе собереме
во една клата и ќе го запалиме
„ќе постапуваме благо и без
пролевање крв“
Црвениот плоштад и онака е
црвен од цвеќиња
Ренесансата е изговор за еретиците
но се вклопува во кукниот ред на
Инквизицијата
во нашата допуштена и
официјална дијаболо
нашата настраност и смисла за
Анатома
можеби сме мали и смртни
можеби без престан се вртиме
околу себеси и Сонцето
а светот е некој непознат Инфинито
но барем имаме сопствен пекол
и одбираме кого убиваме!

100 НАЈУБАВИ СЛИКИ НА СИТЕ ВРЕМИЊА

„Автопортрет“ на Пол Сезан

„Автопортрет“ на Пол Сезан (1839-1906), кој го насликал во 1875 година. Сезан е француски постимпресионист, чиешто дело претставува премин меѓу импресионизмот од крајот на 19 век и кубизмот во почетокот на 20 век.

Бил еден од најзначајните личности на француското и на европското сликарство. Најчесто сликал пејзажи, портрети и мртва природа. ■

ТОП 5 НАЈГЛЕДАНИ ФИЛМА во САД викендов

1

МАРЦОВЕЦОТ
THE MARTIAN

Заработка: 15.900.000 \$

Жанр: авантура
Режија: Ридли Скот
Актери: Мет Дејмон,
Џесика Честејн,
Кристен Вилг

2

ДА СЕ НАЕЖИШ
GOOSEBUMPS

Заработка: 15.500.000 \$

Жанр: авантура
Режија: Роб Летерман
Актери: Џек Блек,
Дилан Минет,
Одеја Раш

3

МОСТОТ НА ШПИОНИТЕ
BRIDGES OF SPIES

Заработка: 11.400.000 \$

Жанр: драма
Режија: Стивен Спилберг
Актери: Том Хенкс,
Марк Риленс,
Ален Алда

4

ПОСЛЕДНИОТ
ЛОВЕЦ НА ВЕШТЕРКИ
THE LAST WITCH HUNTER

Заработка: 10.800.000 \$

Жанр: акција
Режија: Брик Ајснер
Актери: Вин Дизел,
Рози Лесли,
Илаја Вуд

5

ХОТЕЛ ТРАНСИЛВАНИЈА 2
HOTEL TRANSYLVANIA 2

Заработка: 9.000.000 \$

Жанр: анимиран филм
Режија: Генди Тартаковски
Актери: Адам Сендлер,
Енди Самберг,
Селена Гомез

ПОВЕЛБА ОД КИНОТЕКА НА МАКЕДОНИЈА ЗА ЕДЕН ОД БАРДОВИТЕ НА ФИЛМСКОТО ГЛУМИШТЕ

Пишува | **Александра М. Бундалевска**
Фото | **Александар Ивановски**

Пред точно 60 години, Емил Рубен ја одигра првата улога во филмот „Тие двајцата“ на Жорж Скригин, каде ја толкувал улогата на детето Жарко. Две години подоцна, тој ги толкува главните улоги во два филма – во долготражниот „Малиот човек“ на Жика Чукулиќ и во краткотражниот „Бунт на куклите“ на Димитрие Османли.

Деновиве, Кинотека на Македонија на Рубен му додели повелба по повод неговиот значаен јубилеј, 60 години на филмското платно. Тој пак, како голем љубител на филмската уметност, на Кинотеката ѝ подари артефакти, филмски проектор на 9,5 мм филмска лента, „пате-бејби“ и аматерска камера од истиот производител.

Деновиве, Кинотека на Македонија на Рубен му додели повелба по повод неговиот значаен јубилеј, 60 години на филмското платно. Тој пак, како голем љубител на филмската уметност, на Кинотеката ѝ подари артефакти, филмски проектор на 9,5 мм филмска лента, „пате-бејби“ и аматерска камера од истиот производител. Подарокот не е врзан со повелбата, нагласи актерот

■ Кинотеката на Македонија покрај прибирањето, заштита, чувањето и презентирањето на филмското наследство, има уште една многу значајна мисија – памтењето и одбележувањето на значајни јубилеи на низата исклучителни македонски филмски режисери, сценаристи, актери, директори на фотографија кои го создавале и се дел од националното аудиовизуелно наследство. Токму затоа, со посебна чест и задоволство, му доделуваме повелба на актерот Емил Рубен по повод неговиот јубилеј: 60 години од првата филмска улога, односно од неговото прво поја-

вување на филмското платно со улогата во филмот „Тие двајцата“. Сакам да му се заблагодарам на семејството Рубен, кое ја збогати кинотечната колекција на музејски експонати со два ретки филмски артефакти, филмски проектор на 9,5 мм филмска лента, „пате-бејби“ кој е произведен во ’20-тите години на минатиот век од страна на познатиот производител Пјер Виктор Континсу за компанијата „Пате“ и аматерската камера „пате-бејби“, исто така произведена во ’20-тите години – изјави директорката на Кинотека на Македонија, Мими Ѓоргоска-Илиевска.

Рубен, еден од бардовите на македонското филмско и театарско глумиште, повелбата од Кинотека на Македонија ја доби на 27 октомври, денот кога се одбележува Светскиот ден на аудиовизуелно наследство на УНЕСКО.

■ Не знам дали на овој ден смеам да се почувствувам како заштитено аудиовизуелно културно наследство. Јас така ќе се почувствувам, а вие, како сакате – се пошегува Рубен, заблагодарувајќи се на повелбата од Кинотека.

Семејството Рубен на Кинотека ѝ подари исклучителни раритетни филмски артефакти за кои тој смета дека тие заслужуваат да се најдат таму. Скромниот Рубен и неговото семејство не сакал да се фали со тоа.

■ Подарокот секогаш се дава интимно, со задоволство, непретендиозно. Овој пат тоа не се случи, Кинотеката се пофали за подарокот. Но, подарокот не е врзан со повелбата. Брат ми и јас уште пред многу време решивме дека овие апарати ќе си го најдат местото во Кинотеката на Македонија – рече Рубин.

Според директорката на Кинотека, подарокот од семејството Рубен е

многу значаен и тие едноставно морале да се пофалат со тоа дека колекцијата на Кинотека е збогатена со нов значаен експонат.

Кинотеката, чија основна задача е да го чува, заштитува и да го презентира националното филмско богатство, свечено ја пушти во употреба новата дигитална опрема со која се влегува во новата епоха на дигиталната ера на киноприкажувањето.

■ Дигиталните проекции нема во целост да ги заменат досега раритетните и веќе ексклузивни проекции од филмска лента, и понатаму остануваме доследни и на 35мм филмски проекции – вели Ѓоргоска-Илиевска.

Рубен (1948) е филмски и театарски актер кој се школувал во Скопје и во Загреб. Во 1971 година дипломирал на Академијата за филм и театар во Загреб. Првпат во филм настапува како дете, во филмот „Тие двајцата“ во 1955 година, потоа во 1957 година добива улоги во филмовите „Бунтот на куклите“ и „Малиот човек“. Потоа следуваат и низа други улоги низ кои продолжува да ја гради својата актерска кариера. Од 1971 година работи како актер во Македонскиот народен театар (МНТ) во Скопје.

Во неговата селектирана филмографија се запишани улогите во филмовите „Тие двајцата“, „Вертерот запре пред зори“, „Партизански приказни“, „Денот четиринаесетти“, „Јавачи на бура“, „Инвалид по несреќата“, „Истрел“, „Малиот човек“, „Бунт на куклите“, „Јазол“, „Збогум на 20 век“, „Глас“, „Писмо“, „Како убив светец“, „Бал-кан-кан“, „Трето полувреме“ и други.

Првпат се појавува во претставата „Чичко Томината колиба“, како гостин, изведена од учениците на старата Учителска школа, во 1960 година. Професионално почнува да се занимава со театар во 1966/67 година, играјќи во претставата на МНТ – „Случајот во Виши“ во режија на Димитар Костаров.

Во 2011 година ја доби наградата на град Скопје „13 Ноември“.

Летово, во рамките на културната манифестација „Охридско лето“, Кинотека на Македонија организираше кинопроекции со цел унапредување на филмската уметност и одбележување на најзначајните јубилеи за македонската кинематографија, и оваа година со филмски маратон беше одбележан актерскиот јубилеј на Рубен. ■

АНА ДУРЛОВСКИ: ПАТОТ ДО МЕТРОПОЛИТЕН ВООПШТО НЕ Е ЛЕСЕН

Разговараше | Невена Појовска
Фото | Горѓи Личовски

Она што Ана Дурловски уште од самиот почеток на кариерата ја направи различна од другите пејачи, не беше само долгата висока, блескава колоратура и перфектното легато, туку и нејзиниот моќен глас. Дебитираше на сцената на Македонската опера и балет како Лучија ди Ламермур во 2000 година. Сребреникавиот глас на Дурловски беше забележан уште на нејзиното деби и оттогаш, фокусираниот транспарентно светол тон на овој сопран, станува одбележје на репертоарот белканто во продукциите на Македонската опера. На оваа сцена, таа ги толкуваше и улогите на Дона Ана во „Дон Џовани“, Кралицата на ноќта во „Волшебната флејта“, Адела во „Лилјакот“, Џилда во „Риголето“, Розина во „Севилски бербери“ и др.

Веќе неколку години, харизматичниот сопран Ана Дурловски го освојува светот. Физичката убавина, драматичниот оган и лирскиот интензитет што ги поседува Дурловски ја носат и на сцените во оперските куќи во Виена, Берлин, Мајнц, Минхен, Загреб, Осиек, Сплит, Сараево, Софија, Букурешт, Белград, во Тирана и други.

Поводот да разговараме со неа е проектот „Песни од срцата“, кој Ана и Игор Дурловски го реализираат со Македонската филхармонија. „Си заљубив едно моме“, „Санок седам, Трено“, „Разболела се Ленка Пингова“, „Што да правам, што да чинам“, „Нели ти реков, моме Донке“, „Назад, Калино моме“... се дел од композициите кои ќе бидат исполнети на концертот. Сосема нови аранжмани на песните за оваа пригода создаде македонскиот истакнат композитор, Соња Петровски, обликувајќи ги

со силна креативна и творечка индивидуалност, а меѓу нив ќе прозвучат и неговото дело „Пијан танец - Пајдушко“, за првпат во Скопје, како и „Во Струга дукан да имам“ од македонскиот композитор Панде Шахов, на кое како солист ќе настапи еден од најдобрите македонски пијанисти од помладата генерација, Дино Имери.

Режисер на проектот е Дејан Пројковски, а костимите се на Тања Кокев.

■ **Ќе настапите на концерт со Македонската филхармонија. Што ќе може да слушне македонската публика? Како течат подготовките, пробите?**

Дурловски: Со овој концерт сакаме на публиката да им овозможиме едно несекојдневно музичко доживување. Иако македонскиот народен мелос го третираше многумина наши уметници, се обидовме да направиме нешто сосема ново и различно од сето она што досега е направено. На концертот, насловен „Песни од срцата“, публиката ќе има можност да слушне едни од најубавите љубовни песни од македонската музичка традиција. Спојот на италијанското белканто со македонските лирски мелодии е токму она што го водеше композиторот Сони Петровски (авторот на сите обработки) да им даде креативен и индивидуален печат на песните. Подготовките течат одлично благодарейќи на Македонската филхармонија и на маестро Борјан Цанев.

■ **Вие сте една од ретките македонски уметници кои настапиле во Метрополитен. Не е лесно да се добие ваква покана. Како се чувствува кога добивте можност да настапите на таа сцена?**

Дурловски: Патот до една оперска куќа како Метрополитен воопшто не е лесен. На тој

ангажман му претходеа стотици други настапи и ангажмани ширум Европа и светот. Настап во таква оперска куќа е животен сон на секој оперски пејач. И чувството е токму такво – како да го живеете сопствениот сон.

■ **Ангажирани сте во Штутгарт и поголемиот дел од годината го минувате таму. Имате ли некакви најави за оваа сезона каде ќе гостувате? На која од светските сцени ќе одиграте некоја улога?**

Дурловски: Иако неодамна со семејството повторно се вративме да живееме во Македонија, нашите ангажмани продолжуваат надвор. До крајот на годината ме очекуваат две нови продукции и околу 20-ина настапи во Штутгарт, потоа настапи во Минхен, во Мадрид како и на престижниот фестивал во Бајрот.

■ **Што значи за Вас како уметник да настапувате на светските сцени? За тоа сонувате бројни уметници, тежок ли е патот дотаму? Каква е Вашата приказна, како Вие успеавте да се пробие на таа светска мапа на оперски пејачи?**

Дурловски: Приказната започнува пред 15 години кога со сопругот Игор Дурловски се преселивме во Виена со желба да навлеземе во тајните на оперската уметност. Како и за секој млад пар, почетоките во нов град како странски државјани беа исклучително тешки. Но, останавме доследни и истрајни во нашата цел – да научиме што повеќе за оперската уметност. Сите пари што ги заработувавме од нашите ангажмани ги инвестиравме во часови по пеење. Со текот на времето ангажманите и проектите стануваа сè позначајни, пазарот сè поголем и понудите сè побројни. Одлуките секогаш сме ги носеле заедно со сопругот имајќи ги предвид нашите

професионални амбиции, но и желбата за создавање семејство. Денес тие се во совршен спој, балансирали на тој начин едното да се надополнува со другото и обратно, создавајќи чувство на исполнет духовен и на интелектуален живот.

■ **Неодамна бевте прогласени за национален уметник. Тоа е голема чест и обврска... Како го доживеавте ова признание?**

Дурловски: Навистина е голема чест да се добие вакво значајно признание од сопствената држава. Особено ми е драго што тоа се случи токму кога решивме повторно да се вратиме во Македонија. Сето тоа создава едно силно чувство на државна припадност и чувство дека навистина се ценат успехите на уметниците. Се разбира, обврската е подеднакво голема бидејќи мојот пат не застанува тука, тој продолжува со нови подвизи и предизвици. ■

Настап во таква оперска куќа е животен сон на секој оперски пејач. И чувството е токму такво – како да го живеете сопствениот сон, вели Дурловски

Со секој купен број на „Република“ добивате попуст од 50 денари за кино-проекции во „Милениум“

попуст
50
денари

важи од 30.10. - 5.11.2015

КИНО МИЛЕНИУМ 3D

ГРАД НА КОНТРАСТИ

Европејците го избрале Брисел за седиште на најзначајните организации и институции на Европската унија, и тоа не случајно. Главниот и најголем град на кралството Белгија во себе го соединува најдоброто од европската историја и култура. Тој е главна адреса за повеќе од илјада меѓународни организации, што го прави втор град во светот по бројот на дипломати

Пишува | Јана Јосифоска

Престолнината на Белгија ќе ве импресионира со својата понуда, со различните архитектонски стилови, со средновековни и со модерни згради, со готски катедрали и цркви, кои стојат една до друга. Со еден збор, место на контрасти. Историски и современ град, со многу лица кои еднакво го одземаат здивот.

Брисел е космополитски град во кој заедно живеат многу култури, а различни јазици се слушаат на секое коше. Покрај тоа што е историски и кралски град, тој е исто така метропола во експанзија кога се во прашање модата и дизајнот. Многу интересни изложби, фестивали и паради го прават градот одлична дестинација преку целата година. Сепак, според многумина најдобро време за посета на Брисел е пролет или рана есен, кога температурата е најпријатна и има попусти.

За патување до белгискиот главен град може да изберете авионски или автобуски превоз. Со нискобуџетните авиокомпаниии се наоѓаат многу поволни цени на авионски билети, најевтините се околу 25 евра. Автобускиот превоз е значително поскапа варијанта за патување, бидејќи билет во еден правец чини околу 120 евра, а патувањето со автобус трае многу подолго за разлика од она со авион. Но, за оние што не се љубители на летање, постои како можност.

ЕМ БЕЛГИСКА, ЕМ ЕВРОПСКА ПРЕСТОЛНИНА

Европејците го избрале Брисел за седиште на најзначајните организации и институции на Европската унија, и тоа не случајно. Главниот и најголем град на кралството Белгија во себе го соединува најдоброто од европската историја и култура. Тој е главна адреса за повеќе од илјада меѓународни организации, што го прави втор град во светот по бројот на дипломати.

Иако е скап, Брисел изобилува со бројни знаменитости кои не се нужно поврзани со

политика. Од готски катедрали и зелени површини до модни области, од традиционални мали кафулиња до модерни ресторани, секој дистрикт има свое богатство.

Брисел е град кој можете да го истражувате пеш или со велосипед. Запознавањето започнете го од централниот плоштад Гранд Плејс. Кога ќе стапите на ова древно место, ќе се најдете очи во очи со неговата богата историја. Гранд Плејс е еден од најубавите европски плоштади, каде што доминира архитектурата карактеристична по стиловите од периодот на готиката, барокот и францускиот стил. Улиците што го опкружуваат овој плоштад откриваат дека во далечното минато овде се наоѓал пазар на кој се продавала храна. Сите улици околу овој плоштад имаат токму такви имиња: Пулет (пилешко), Хербс (лековити билки), Фромаж (сирење)... На Гранд Плејс се наоѓаат прекрасни градби,

а најпознати се Кралската кука и Градското собрание. Собранието е градено во периодот од 1401 до 1455 година и се наоѓа на јужната страна на плоштадот. Неговите кули се високи 96 метри, а на врвот се наоѓа скулптура на архангел Михаил како убива демон. Наспроти него се наоѓа Кралската кука, позната и како Пекарски дом, бидејќи е изградена на местото на кое некогаш се наоѓала пекарница. Од 1971 година, секоја втора година во август, овој плоштад се прекрива со тепих од цвеќе кој стои неколку дена и претставува вистинска туристичка атракција.

ЈАДЕТЕ ЧОКОЛАДА

За сладок крај на вашето патување задолжително пробajte го вкусното белгиско чоколадо, на кое Белгијците се особено горди. Покрај чоколадата, уживајте во некој одличен оброк дополнет со познатото белгиско пиво со уникатен вкус.

СИМБОЛИТЕ НА БРИСЕЛ

Ако сакате да видите како изгледа симболот на Брисел, пронајдете ја фонтаната Манекен Пис. Она што е Ајфеловата кула во Париз и Статуата на слободата во Њујорк, тоа е фигурата на „момче што моча“ во Брисел. Оригиналната верзија на статуата излиена од бронза од Жером Дукенсоа била поставена во 1619 година и набрзо станала омилен предмет на вандалите. Уништена е повеќе пати, но секогаш била обновувана. Во една пригода била разбиена на парчиња. Остатоките се искористени за креирање калап од кој е излиена првобитната верзија на статуата.

Она со што Брисел се гордее е Атомиумот, кој е препознатлив симбол на европското седиште. Изграден е од не'рѓосувачки челик во 1958 година за потребите на Светскиот саем. Оваа челично-алуминиумска конструкција е висока 102 метри, а сите топки на структурата се споени со цевки низ кои можете да дојдете до собата каде што се наоѓа изложба која прикажува добронамерно користење на атомска енергија. Лифтот може да ве одведе до највисоката топка во која има одличен ресторан и неверојатен поглед на градот. Денес е една од најпосетуваните атракции на Брисел. Покрај Атомиумот се наоѓа познатиот парк Мини-Европа, каде што можете да видите макети на познати европски градби. Повеќе од 350 европски знаменитости се сместени тука во помала верзија. Најпознати се макетите на Ајфеловата кула, Кривата кула, вулканот Везув... ■

ЕДНО СИ ВЕТИВ—БИТНО МИ Е ДА НЕ СЕ ПРЕГАЗАМ СЕБЕСИ

Неодамна стана првиот Македонец што освои важна награда од каналот „Ем-Ти-Ви“, но Кајмакоски останува скромен и реален за она што му следува. Додека го подготвува новиот албум, неодамна преселен во Скопје, вели го има она што во Австрија никогаш го немал – уметничка слобода и можност да го работи тоа што го сака

Пишува | Марина Косићовска
Пишува | Александар Ивановски

■ **Пред неколку дена ја доби наградата „Ем-Ти-Ви бест акт“ и си првиот музичар од Македонија кој може да се пофали со тоа. Што значи точно таа награда?**

КАЈМАКОСКИ: За оваа награда пред сè треба да им се заблагодарам на моите обожаватели. Да, секако дека многу ми значи. Самата номинација за нас беше позитивно изненадување и да бидеме на таа листа со толку големи имиња беше навистина фантастично, беше убаво чувство. Но, самата победа ја почувствувавме како еден голем успех, се радуваме што конечно таква награда донесовме и во Македонија, секогаш е убаво да бидеш прв во нешто. Награда како награда нас ни служи како мотивација, како потврда за тоа што го правиме и сигурно дека сакаме и повеќе и работиме на тоа.

■ **Дека имаш публика и свои обожаватели е факт, и тоа се гледа не само по оваа награда, која ја доби благодарение на гласовите од публиката, туку и по твоите „Сонциња“, како што се нарекува групата на твоите најверни обожавателки, кои постојано те следат. Што е најинтересното, или можеби најчудното што ти го кажале, пишале, понудиле? Сигурно си добил и брачна понуда, во тоа не се сомневам...**

КАЈМАКОСКИ: Од таа страна се случуваа навистина интересни

работи (се смее). Имаше навистина интересни и преслатки понуди. Најбитната работа е што секој ден се со мене. Никогаш не ме оставиле сам, каде и да одам, секогаш ја имам нивната поддршка, сигурен сум дека наградата во голем дел е нивна заслуга. Тоа е убаво чувство, тоа е најубавото што го прават за мене. Има секакви понуди, дојди на роденден, дојди на слава... И навистина би сакал да присуствувам на сите тие покани, но тогаш би требало 365 дена во годината да го правам само тоа, а мислам дека очекуваат нешто многу поголемо од мене.

■ **Колку си самиот задоволен од она што досега го постигна по „Икс-фактор“? Дали сметаш дека веќе го имаш хитот по кој ќе го препознаваат Даниел Кајмакоски, како што е, на пример „Бато“ за Калиопи или пак, треба уште за да стигнеш до него?**

КАЈМАКОСКИ: Да се има таков голем хит, пред сè не е лесно, тоа мора да се каже. Многу уметници остануваат и без таков евергрин, но сепак успешни. Има огромни разлики. Мене ми е битно да можам да функционирам како уметник. Да не треба да се преправам, да се приспособувам како уметник, туку да го правам тоа што го сакам и да бидам препознатлив и прифатен и поради тоа. Успех за мене е поддршката на народот, успех за мене е што можам да се занимавам со тоа што го сакам. Нели, кој како и што гледа како успех. Знам каков е живо-

Со верните обожаватели зад себе, „Сонцињата“, кои баш по ова интервју влетаа во студиото на „Република“ за да му приредат роденденско изненадување, македонскиот пејач ветува и верува, дека најдоброто од него допрва следува

тот, од многу страни го знам и моментно сум пресрекен што можам да се концентрирам на тоа, иако последниот период беше навистина турбулентен за мене. Една година се организиравме за „Евровизија“, тоа ни зеде доста време, сакав и да му се посветам на тоа, бидејќи сметав дека во тој период не треба на ништо друго да се концентрирам, сепак, тоа беше огромна одговорност. Сега, со првата песна „Десет лета“ го најавивме албумот на кој веќе интензивно работам. Тоа навистина ме радува, бидејќи можеби тука ќе се погоди некоја песна по која ќе останам запомнет и препознатлив. Сепак, мојата кариера е сè уште на почеток, иако веќе бев и на „Евровизија“ и победив на „Икс-фактор“ и имам одлични соработки со Тамара, со Жељко Јоксимовиќ, насловната тема на „Ќе бидеме светски прваци“, претставувањето во Катар... Сите тие работи беа одлично искуство за мене, но сега доаѓа најинтересниот дел, а тоа е својата авторска музика.

■ **Парите што ти беа наменети за промоција на „Евровизија“ ги искористи за да донираш во Детската клиника во Скопје. Ретко кој на почетокот на своја-**

та кариера би го направил тоа. Колку е важно да ја имаш таа популарност, да ја искористиш на тој начин? Колку е важно како јавна личност да имаш став за одредени работи?

КАЈМАКОСКИ: Многу е битно. Многу луѓе не следат, за некои дечиња сме идоли и навистина следат што кажуваме и што правиме. Во таа смисла е многу битно да преземеме одговорност, сите ние како изведувачи и јавни личности. Едно си ветив себеси, било до каде и да стигнам, или ќе паднам или ќе се кренам, битно е да не се прегазам себеси. Битно ми е да имам морал зад сè што правам. Тие пари за трошење на промотивен материјал не ми изгледаат многу продуктивни, не гледав некоја смисла во тоа, бидејќи знам дека такви материјали поминуваат онака, воопшто, на многу манифестации, се трошат без потреба. Што беше мојата порака? Едноставно, сакав да кажам дека понекогаш трошиме пари на погрешно место. Можеби можеме да направиме нешто многу поголемо. Така се роди идејата едноставно да помогнеме некаде. Бидејќи пристигнуваа многу пораки на мојата фан-страница за поддршка на болни деца, за операции, нормално не можам на сите да им помогнам, но можам да ја разбудам свеста кај луѓе што можат, да бидам пример, тоа беше целта. На крај, се одлучивме да им помогнеме на тие што заслужуваат барем една шанса, тоа се наши-те најмали, затоа дониравме не

пари, туку апарат, кој беше многу потребен во Детската клиника и сме многу горди на тоа. Затоа го спомнав тој морал. Одам на „Евровизија“, Господ ме благословил, ми дал талент, глас, успех, среќа, поддршка од народ, во секој момент морам да сум подготвен да вратам нешто од тоа. Дали на почеток или отпосле, не игра голема улога. Ми беше битно сега да го направам, бидејќи мојата свест за заминување на „Евровизија“ беше однапред чиста, знаев дека веќе нешто добро направив, што и да се случи нема да се каам. Да имав пенкалца, маички и тетратки со Даниел Кајмакоски, многу ќе се каев.

■ **Дали ги гледаш новите музички шоуа и дали сметаш дека ги има навистина премногу и дека можеби за Балканот или за Македонија е доволно едно, ама вредно како твоето?**

КАЈМАКОСКИ: Моментно се преселив официјално во Скопје и кога сум дома и гледам телевизија се чувствувам поплавен (се смее) од емисии, од серии, од „Големиот брат“ и навистина не знам што побрзо да гледам. Искрено, можам да кажам дека ние не добиваме многу често шанса да се претставиме пред толку голема публика. Тоа е битна отскочна штица за сите млади таленти. Знам дека сите што учествуваат на такви емисии, тоа го прават со полно срце и со голема надеж. Тие се тие што се чисти и убава намера на такви емисии. Тие се тие луѓе за кои вреди да се гледа

таква емисија. Со резултатите на тие емисии често не сум задоволен, ама ете, како што реков, ретко добиваме таква пригода да се покажеме на балканската публика и мислам дека е преубаво искуство за секој. Порака на младите – да ги следат своите снимишта и да се натпреваруваат, да не се плашат.

■ **Што мислиш за моментната состојба на македонската естрада?**

КАЈМАКОСКИ: Македонија како нација секогаш била многу музикална и тоа е така до ден-денес. Во споредба со други земји имаме навистина богата и убава естрада. Полна со талент и прекрасни и различни уметници, од народно, до хип-хоп, до рап, до поп-музика, до рок... Значи, навистина е богато, што е многу позитивно. На пример, во Австрија тоа воопшто не е така. Самата естрада не е голема, немаат некоја своја звезда, повеќе се слуша тоа што доаѓа од странство, од САД, од Германија, од Англија... Иако многу луѓе мислат дека ете, нема ништо на македонската естрада и слушаме сè што доаѓа од Србија, можеби донекаде е тоа така, ама треба да размислуваме и од друг аспект, треба да им дадеме почит на тие луѓе кои се трудат да постојат на македонската естрада. Балканската музика е нешто што е ценето низ целиот свет, тоа мора да го цениме, имаме богата и своја музика, преубав народ кој знае да се весели, ретко е тоа во овој свет. Сметам дека навистина имаме одлични уметници на целиот Балкан. ■

Порака на младите – да ги следат своите снимишта и да се натпреваруваат, да не се плашат

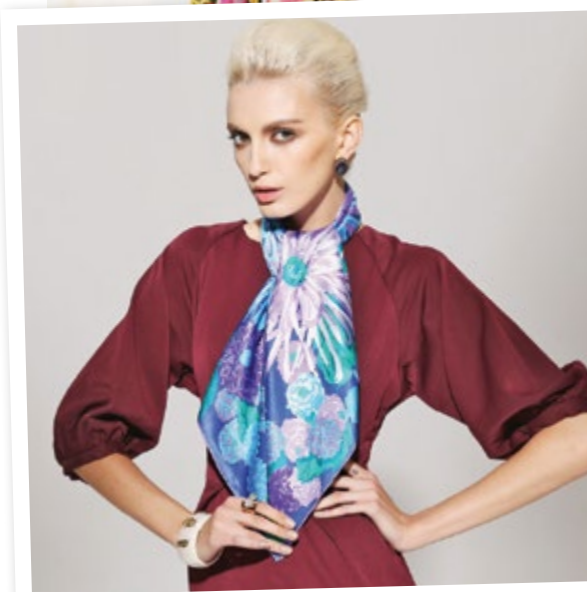
Целото интервју со Даниел Кајмакоски ќе може да го прочитате на republika.mk

ШАЛ ОД СВИЛА ЗА СТУДЕНИТЕ ЕСЕНСКИ ДЕНОВИ

Марамите може да бидат гламурозни или софистицирани, автентични или помалку впечатливи модни додатоци

Свилените марамы и ешарпи се важен дел од модните додатоци како што е накитот или женската чанта, кои придонесуваат за конечниот моден впечаток. Марамите може да бидат гламурозни или софистицирани, автентични или помалку впечатливи модни додатоци. На модната сцена тие се присутни долго време и еволуирале од мало, практично парче ткаенина, до скап, квалитетен и ценет моден додаток.

Во древниот Египет марамите се сметале за статусен симбол и нив ги носеле само кралежите и племството, а во стара Кина биле дел од воена униформа. Во Средна Европа, во 17. век малите триаголници парчиња ткаенина кои се носеле околу вратот, исто така, биле дел од воената униформа. Модните детали ги присвоиле Французите, а потоа во 19. век и Англичаните, а марамата почнала да ја носат припадниците на двата пола и на припадниците сите сталежи. На оваа мода реагирале индустријалците и првите производители на свилени марамы и ешарпи се појавиле во 19. век.

ОМИЛЕН МОДЕН ДОДАТОК

Шалот е моден додаток кој жените обожаваат да го носат во текот на целата есен, па сè до крајот на пролетта. Никогаш не излегува од мода и на секоја модна комбинација ѝ дава посебен шмек.

Мал, голем, шарен, тенок, дебел, еднобоен, со дезен, каков било шал да одберете, нема да згрешите оваа есен.

ВО ТРЕНД СЕ МАРАМИ СО ВПЕЧАТЛИВИ ДЕТАЛИ

Секоја сезона доаѓаат нови трендови, а оваа есен сигурно ќе остане запаметена по многуте впечатливи детали. И тоа не само поради бојата, туку и поради димензијата, бидејќи најмногу модни додатоци доаѓаат во „Л“ величина. Така, во самиот врв на оваа сезона се најдоа огромните шалови и марамы кои речиси потсетуваат на кебе.

Дамите ги сакаат затоа што се идеални за оваа доба од годината, кога е препорачливо потопло облекување. Освен што добро греат, шаловите можете да ги носите и да ги врзете на разни начини и со нив секогаш да изгледате посебно. Овие модели ѝ даваат шик нота на целокупниот изглед, а предност е тоа што одлично се вклопуваат со капуты, јакни, тоалети или џинс.

Кога е во прашање изборот на големи шалови, секогаш водете сметка и за боите. Ако сте обожавател на лежерното облекување, тогаш тоа може да бидат модели во силни тонови или прошарани со впечатливи мотиви. Сепак, стилистите ги советуваат дамите што сакаат префинета и елегантна комбинација, да носат шалови во неутрални и дискретни бои.

КЕЈТ АПТОН

Целосно име:
Кетрин Елизабет Аптон

Родена:
10 јуни 1992 година (23 години)
Сент Џозеф, Мичиген, САД

Професија:
манекенка, актерка

Активна од:
2009 година

Кејт Аптон е американска манекенка и актерка, позната по фотосесиите за специјалното изданија на „Спортс илустрејтед“ со костими за капење. По нејзиното прво појавување во магазинот во 2011 година, таа беше прогласена за дебитант на година и се најде на насловната страница

на изданијата од 2012 година и од 2013 година. Аптон, исто така, ја красеше насловната страница на „Венити фер“ што излезе по повод 100-годишнината од издавањето на првиот број.

Во 2014 година, магазинот „Пипл“ ја прогласи за најсексапилна жена во светот. Аптон глумеше во „Опасна кражба“ (2011), „Тројцата лакеи“ (2012) и „Другата жена“ (2014). ■

Цитати:

- „Нема да гладувам само за да бидам слаба... Сакам да уживам во животот, но нема да можам ако не јадам и се чувствувам бедно.“
- „Не можам да ја променам големината на моите гради. Тие се природни! Можам да вежбам и да бидам здрава и мотивирана, но не можам да променам некои работи. Јас навистина само го живеам животот. Го сакам моето тело. Тоа е тоа што ми го дал Бог! Се чувствувам сигурна во себе и ако тоа ги инспирира другите жени да се чувствуваат сигурни со нивното тело, одлично.“
- „Мислам дека е многу тешко да се најде добар пријател. Тоа е причината зошто јас сум толку среќна што имам две сестри затоа што тие се моите најдобри пријателки и тие треба да бидат со мене засекогаш.“

Преод | Ана Цвешаноска

ШТЕДИ СЕКОЈ ВИКЕНД

Акцијата трае од 30.10 до 01.11.2015

КРУШИ
виљамовки
1кг.

-34%
52,-
СТАРА ЦЕНА 79,-

САЛАМА 2x220гр.+
САЛАМА со кашкавал 220гр.
POLI

-12%
231,-
СТАРА ЦЕНА 263,-

СИРЕЊЕ
кравјо 1кг.
НИКОЛОВИ

-36%
129,-
СТАРА ЦЕНА 204,-

ШПАГЕТИ
500гр. MISKO
+ ЛАЖИЦА
дрвена

-31%
59,-
СТАРА ЦЕНА 86,-

ЧОКОЛАДО
250гр.
KANDI

-20%
11,-
СТАРА ЦЕНА 14,-

СОК 2x2л.
COCA COLA +
МАКАРОНИ 145гр.
PODRAVKA

-28%
28,-
СТАРА ЦЕНА 39,-

ПИВО
безалкохолно
4x0.5л.
UNION

3+1
126,-
СТАРА ЦЕНА 168,-

ДЕТЕРГЕНТ за
алишта 2кг. FAKS +
ДЕТЕРГЕНТ течен
2л. NILA

-25%
350,-
СТАРА ЦЕНА 468,-

TINEX СЕКОЈ ДЕН СО ВАС

ЗА СИТЕ ИДНИ МАЈКИ

Како до брза, рана, едноставна и безбедна
проценка на ризик од постоење на
хромозомски нарушувања кај плодот?

PRISCA®

Тест за навремено, безбедно и рано откривање
на бремености со висок ризик

- ▶ едноставен, со едно земање крв и ехо преглед кај гинеколог
- ▶ тест кој се прави рано (уште од 10. до 22. недела) во бременоста
- ▶ за сите бремени жени, на која било возраст
- ▶ резултати истиот ден

ПРЕПОРАЧЛИВО ДА СЕ НАПРАВИ КАЈ СЕКОЈА ТРУДНИЦА!

СПЕЦИЈАЛИСТИЧКА ДИЈАГНОСТИЧКА ЛАБОРАТОРИЈА
avicena
Совршенството ни е во крвта

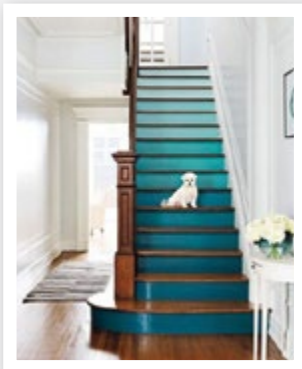

Локација 1 - Комплекс Македонија
(спроти Алумина)
Бул. 8 Септември бр.2, лок.1, Скопје
тел: 02 3179 001; факс: 02 3177 130
моб: 075 211 406; lab@avicenalab.com.mk

Локација 2 - нас. Аеродром
(Т.Ц. Три Бисери)
Бул. Јане Сандански бр.7 лок. 4
тел: 02 24 77 345; факс: 02 24 77 347
E-mail: lab2@avicenalab.com.mk

www.avicenalab.com.mk

ПРЕДЛОЗИ ЗА ВАШИТЕ СКАЛИ

ОМБРЕ СКАЛИ

Овој тренд во последно време се применува насекаде, па зошто да не ги декорираме и вашите скали во омбре стил. Изберете сина боја, за да добиете ефект на бистра река која поминува низ вашиот дом.

ШАРИ ЗА ХРАБРИ

Истакнете ги скалите со иновативни шари и силни бои. Направете комбинација на бои каква што отсекогаш сте посакувале, токму на вашите скали, без никаков страв.

ТИРКИЗНА И ЖОЛТА БОЈА

Скалите ќе изгледаат многу модерно со комбинација на овие две бои. Тиркизната смирува, додека жолтата е впечатлива и ги акцентира скалите како главен детаљ во ентериерот.

ЦИГЛИ СО БОЈА НА ВИНОЖИТО ЗА НАДВОРЕШНИ СКАЛИ

Вака обоените цигли изгледаат одлично. Во својот дом, доколку немате скали од цигли, можете да исцртате шари кои потсетуваат на нив и да ги обоите. ■

НАПРАВЕТЕ САМИ: ДОМАШНИ ШАМПОНИ ЗА МАЧКИ

Домашниот шампон за мачки е понежен и побезбеден за животната околина, но и поевтин од купечките. Користејќи едноставни и лесно достапни состојки, вашата мачка ќе биде чиста. Ова се два начина како да направите шампони за капење и за чистење на мачката

За подготовка на едниот шампон ќе ви биде потребно:

- 1 еден литар топла вода
- 2 една третина од чаша јабољкова киселина
- 3 една третина растителен глицерин

Во сад ставете ги сите три состојки и измешајте ги. Прво крзното на мачката навлажнете го и измијте го со топла вода, а потоа полка ставајте ја смесата од шампон врз нејзиниот грб. Со прстите нежно масирајте го крзното за шампонот

да влијае и на кожата. Потоа, темелно чистете ги нејзините влакна околу пет минути за да не остане шампон.

Истријте ја мачката со крпа, а ако не се плаши од звукот на фен, исушете ја со топол (не со жежок) воздух. За сушење со фен може да ви помогне транспортер за мачката да не бега.

Друг начин за чистење на вашето милениче е со употреба на различни состојки: мелени овесни снегулки, содабикарбона, пченкарно брашно или да направите комбинација од нив. Овие намирници добро го впираат вишокот маснотии

и нечистотија од крзното, а содабикарбона ќе влијае како „дезодоранс“.

Најдобро е мачката да ја изведете надвор или некаде каде што ќе можете лесно да исчистите. Прво, добро исчеткајте ја вашата мачка за да го отстраните вишокот нечистотија и паднатите влакна. Нанесете ја смесата од состојки на крзното, но водете сметка да нема контакт со очите. Оставете го шампонот да стои околу пет минути, а потоа повторно исчеткајте ја мачката. Ако забележите дека останале уште траги од сувиот шампон на крзното, истријте ја со крпа за да ги отстраните сите остатоци. ■

ЗАСАДЕТЕ БАМБУС ВО ВАШАТА ГРАДИНА

Бамбусот е зимзелено дрво, кое се смета за егзотично растение во градината, а спаѓа во семејството тревы

Грижата за бамбусот е многу едноставна и лесна. Повеќе видови бамбус може да преживеат во различни услови, иако бамбусот на директна светлина расте најбрзо. Тоа се растенија што сакаат плодно, кисело, добро дренирано но влажно земјиште. Тоа се најдобрите услови под кои расте бамбусот. Потребно е да се полева со вода еднаш неделно. Првите две недели откако ќе се засади на бамбусот му е потребно да биде во сенка.

Ако е возможно, не отстранувајте ги листовите бидејќи листовите го држат коренот влажен и заштитен.

Ако сте во потрага за брзорастечки бамбус или ако сакате брзо да го пополните големиот простор, идеален е зелениот бамбус. Отпорен е, развива густы темнозелени трски. Овој бамбус може да формира густы стрей. Многу е отпорен на студ и може да порасне од 6 до 9 метри во височина.

Златниот бамбус е еден од најчестите бамбуси и тоа со добра причина. Иако обично не е висок, тој е еден од најсилните и најкорисните и е најдобар за огради. Расте до 4,5 метри во височина, а дебелината на трската може да достигне до 3,6 сантиметри. ■

ПРСТЕН ШТО ЌЕ ГО ЗАСЕНИ „АЈФОНОТ“

„Епл“ неодамна почна да работи на нов уред со назив „Ајринг“.

Оваа направа ќе биде пофункционална, ќе може да праќа пораки и, секако, да фотографира, а ќе има и многу дополнителни апликации. Со оглед на тоа дека ќе биде во облик на прстен, ќе има многу помали димензии, а, според најавите, ќе ги развије функциите што моментно ги има „Ајфонот“.

„Ајринг“ ќе има вграден микрофон, кој на корисникот ќе му овозможи гласовно „пишување“ и праќање пораки. Ќе има екран чувствителен на допир, на кој лесно ќе може да се пристапи со помош на палецот. Патентот вклучува и можност за детектирано пишување. Тоа значи дека тоа што ќе го напишете со рака ќе може автоматски да се префрли во дигитална форма.

Уредот ќе има и биометрички сензори, кои е ќе го следат отчукувањето на срцето и температурата.

КРАТКИ РОДЕНДЕНСКИ ВИДЕОПОРАКИ НА „ФЕЈСБУК“

Најпопуларната социјална мрежа „Фејсбук“ ќе го до-работи начинот на кој корисниците едни на други си честитаат роденден бидејќи, како што се наведува, досегашниот начин не создава чувство на близина.

На одреден број корисници во изминатиот период им се појави нова икона до прозорецот во кој се пишуваат роденденските честитки на пријателите. Користејќи ја таа икона, пријателите сега може да испратат кратко видео.

Иконата е забележана кај апликациите на ИОС, а изгледа како филмска камера. Снимките може да траат најмногу 20 секунди, а корисниците може да ги прегледаат пред да ги објават.

- Тестираме нов начин со кој корисниците би можеле своите роденденски честитки да ги направат лични, а во тоа, сигурно, ќе им помогне снимање сопствено видео - наведуваат од „Фејсбук“.

„МИНИ“ ГО ПРЕТСТАВИ НОВИОТ КАБРИОЛЕТ „КОНВЕРТИБЛ“

АВТОМОБИЛИЗАМ

НАЈУБАВИОТ КАБРИОЛЕТ НА „МИНИ“ ДОСЕГА

По неодамнешното претставување на моделот „клубмен“ од страна на британската компанија за производство на мали луксузни автомобили „Мини“, беше претставена и новата кабриолет-верзија „конвертибл“, која е направена на УКП-платформа

Подготви |
Бојан Момировски

Во споредба со моделот од претходната генерација, новиот кабриолет на „Мини“ е подолг за 98 милиметри, поширок за 44, а повисок за седум милиметри. Со зголемувањето на димензиите се зголемува и меѓуоскиното растојание за дополнителни 28 милиметри.

Вкупната должина на автомобилот изнесува 3.821 милиметар, ширината е 1.727 милиметри, а висината 1.415. Суштинската визуелна разлика во однос на возилото со три врати е мекиот покрив, кој се склопува електронски, и за негово спуштање и подигнување се потребни само 18 секунди. Сето

тоа може да се изведе и кога возилото е во движење со брзина не поголема од 30 километри на час.

Со зголемените димензии „мини конвертибл“ располага со 25 проценти поголем багажен простор, во кој може да се сместат од 160 до 215 литри. Со дополнително преклопување на задните седишта се добива и поголем простор во багажникот. Мини за овој модел предвиди и две нови бои на каросеријата, а во понудата се и новите бои за облогите во внатрешноста. Патниците на задните седишта добија дополнителни 36 милиметри во подрачјето за колената, седиштата имаат подолга површина за седење, евидентен е и поголемиот простор за главата и за рамена за сите патници во кабината.

Новиот кабриолет се нуди со 1,5-литарски бензински мотор и со дизел-мотор со турбина, кој има три цилиндра и испорачува 136 коњски сили и 220 њутн-метри вртежен момент за бензинскиот агрегат и 116 коњски сили и 270 њутн-метри вртежен момент за дизел-моторот.

Помоќната бензинска варијанта ја придвижува мотор со четири цилиндра и со зафатнина од 2,0 литра, кој испорачува 192 коњски сили и најголем вртежен момент од 280 њутн-метри, што е доволно кабриолетот да забрза од 0 до 100 километри на час за 7,2 секунди. Максималната брзина изнесува 230 километри на час. Овој мотор стандардно се нуди со шестостепен мануелен менувач, а може да се избере и автоматски шестостепен менувач.

Од британската компанија најавуваат дека подоцна во продажбата ќе биде понуден и 1,2-литарски бензински мотор со 101 коњска сила, кој ќе се нуди само за основниот модел „оне“, а во план е и посилен турбодизелска верзија со 2,0 литри и 168 коњски сили. На врвот на понудата ќе биде верзијата „џон купер воркс“ со дволитарски бензински турбомотор со 228 коњски сили.

Почетната цена на новиот „мини конвертибл“ во Велика Британија изнесува околу 25.000 евра, а на врвот на моментната понуда е „мини конвертибл купер С“, за кој треба да се издвојат малку повеќе од 30.000 евра. ■

ВИКИНГ ВО ОДБРАНА НА МАКЕДОНСКИОТ ГОЛ

ФУДБАЛ | ИНТЕРВЈУ | ДАВИД МИТОВ НИЛСОН

Седум „шутаути“ за Норчепинг и сефте во македонскиот дрес

Нилсон е еден од ретките македонски голмани што на дебито за нашата репрезентација не примил гол, а со хокеарски речник има седум „шутаути“ во шведското првенство сезонава. Брани извонредно и за него во Шведска имаат само пофални зборови.

„Тој е нашиот столб во дефанзивниот дел. Ни дава сигурност, што е мошне важно за нашата игра. Давид е една од важните алки за успехот на Норчепинг“, изјави тренерот Јане Андерсон за шведските медиуми.

Норчепинг е на прагот на 13. титула во Шведска, а Македонија сигурно ќе навива за Давид и за неговиот тим против Малме во сабота. Новопечениот македонски репрезентативец со триумф ќе ја освои првата титула во својата кариера.

Давид Ерик Јохан Митов Нилсон е интересна фигура и освежување во македонската фудбалска репрезентација, во циклус во кој го забележавме најслабиот квалификациски пласман. Викингот од Норчепинг доби шанса да брани во последниот меч против Белорусија и во дебито во македонскиот дрес покажа дека не треба да се грижime за голманската позиција во иднина

Разговараше | Зоран Пойовски

Давид Ерик Јохан Митов Нилсон е интересна фигура и освежување во македонската фудбалска репрезентација, во циклус во кој го забележавме најслабиот квалификациски пласман. Во сето лошо што ни се случуваше во филтермечевите за пласман на Европското првенство во Франција, добро е што барем добивме голман на подолг рок во националната репрезентација. Викингот од Норчепинг, од Шведска, доби

шанса да брани во последниот меч против Белорусија и во дебито во македонскиот дрес покажа дека во иднина не треба да се грижime за голманската позиција. Има 24 години и македонско потекло по мајка му, иако е роден во Норчепинг. Оваа сезона за него е мошне успешна, бидејќи дебитираше за Македонија, а со Норчепинг е во пол-позиција да ја освои титулата во Шведска. На едно коло пред крајот на шампионатот, Норчепинг е лидер со 63 бода, еден повеќе од Гетеборг и три од АИК. Со победа во последното коло против Малме на гости, Нилсон и соиграчите ќе ја освојат титулата во Шведска по пауза од цели 23 години.

„Сè е во наши раце и добро е што самите одлучуваме за титулата. Малме е актуелен шампион и има одлична екипа, но верувам дека со помош на нашите навивачи, кои во голем број ќе допатуваат во Малме, ќе ја освоиме круната. Веројатно нема подобар начин да се прослави титула од овој на теренот на минатогодишниот шампион. Се надевам дека ќе бидеме подобри барем за еден гол и дека ќе има примопредавање на трофејот во Малме и дека тој ќе заврши во нашите витрини“, вели Нилсон.

Неговата приказна е интересна, бидејќи има македонски корени по мајка му, а е роден во Норчепинг, во земјата на неговиот татко. Има еден настап за сениорската селекција на Шведска и

бранеше за сите репрезентации на популарните викинзи во младинските категории, но на крајот заврши со дрес на кој ги има македонските национални обележја.

„Долго размислував и искрено бев на слатки маки каква да биде конечната одлука. Уживав како репрезентативец на Шведска во сите селекции, но млад сум и сакам да бранам стандардно. Во мојата татковина неприкосновен на голот е Андреас Исаксон, а и Кристофер Нордфелт е одличен голман и има предност во однос на мене, па одлучив да бранам за Македонија. Разговарав и дома, иако сам ја донесов конечната одлука. Предизвик е да се брани за национална селекција во квалификации за Светското или за Европското првенство, од Македонија подолг период имав понуда да ѝ се приклучам на репрезентацијата и верувам дека не погрешив. Дебито против Белорусија беше добро, но се надевам на многу подобри резултати на репрезентацијата во иднина“, додава новата македонска „единица“.

Пред него и пред соиграчите од македонската репрезентација е нов голем предизвик во квалификациите за Светското првенство. Да се поправи лошиот впечаток од штотуку завршениот циклус натпревари за настап на ЕП во Франција и да се освои што подбра позиција во група со гигантите Италија и Шпанија, потоа и со незгодните Израел и Албанија и со аутсајдерот Лихтенштајн.

„Јас сакам предизвици, а противниците, особено Шпанија и Италија, се со голем рејтинг во светскиот фудбал. Македонија има квалитетни фудбалери, само треба да имаме повеќе верба во своите можности и да се подобри атмосферата за да се обидеме да бидеме тврд орев за сите ривали. Италија и Шпанија се големи фаворити, но верувам дека ние можеме да бидеме пријатно изненадување во нашата група. Конкуренцијата е исклучителна, а шансата на Македонија е што немаме императив. Јас сум навикнат да не се предавам, а верувам дека ќе покажеме дека сме кадарни за многу подобри резултати од претходниот циклус за пласман на ЕП во Франција“, оптимист е голманот на Норчепинг.

Токму оптимизмот и вербата во себе го доведоа Нилсон од речиси загубено почетно место во поставата на Норчепинг до еден од хероите на тимот во симпатичната авантура во шведското првенство. Лани Норчепинг едвај се спаси од испаѓање, а Давид го загуби стандардното место во тимот и место него во последните осум кола бранеше Маркус Салман. Темните облаци се рачистија по малку и на среќен начин за Нилсон. Пред почетокот на оваа сезона Салман се повреди, па новопечениот македонски репрезентативец пак се врати на голот на Норчепинг. И брани извонредно, со високи 79 отсто успешни одбрани. Норчепинг е на само еден чекор до титулата, Нилсон е еден од јунаците во бајката на тимот, а тој и дебитираше без примен погодок на голот на Македонија. Пресврт што секој спортист го посакува, а круна може да биде титулата во Шведска во сабота.

„Животот е исполнет со падови и со подми, но треба сè да се издржи. Треба да си цврст, да работиш напорно и да веруваш во себе за да ги пребродиш искушенијата. Среќен сум што работите добро се одвиваат за мене, а сега посакувам само хепиенд во сабота. Да го победиме Малме и да ја донесеме титулата во Норчепинг по 23 години пауза. Потоа сè ќе си дојде на свое место“, вели Нилсон. ■

ВРЕМЕПЛОВ

30 октомври 1890 година

Охридското граѓанство испрати молба до Високата порта во Цариград, во која молеше да се дозволи основање на македонски училишта во градот и во околината и да се дозволи наставата во училиштата да се изведува на македонски јазик.

1 ноември 1973 година

Од ранжирната станица Трубарево тргна првиот електричен воз во Македонија.

3 ноември 1906 година

Германскиот психијатар Алојз Алцхајмер го објавил извештајот „За чудната болест кортекс“ во која ја опишал болеста која подоцна била наречена по неговото име.

3 ноември 1944 година

На предлог на Поверенството за просвета, Президиумот на АСНОМ донел решение за отворање на гимназии во градовите: Скопје, Битола, Штип, Куманово, Прилеп, Струмица, Тетово, Велес и Охрид.

3 ноември 1951 година

Со посебна уредба на владата на НР Македонија е формиран Отсекот за правни науки при Правно-економскиот факултет во Скопје. На 1 јули 1956 година, Отсекот за правни науки се одвоил како посебна високообразовна институција.

4 ноември 1944 година

Единиците на НОВ на Македонија по борбите што ги водеа на приодите кон Битола го ослободија градот.

5 ноември 1968 година

Во МНТ била одржана премиерата на операта „Цар Самуил“ на композиторот Кирил Македонски.

АВТОР: НИКОЛА ПЕТ- КОВСКИ	ВЕРСКИ ПРАЗНИК (УСПЕНИЕ, 28. АВГУСТ)	ЗАЗДРА- ВУВАЧ	ПОЗНАТ ИЗРАБО- ТУВАЧ НА ВИОЛИНИ АНТОНИО	ПОПУЛАР- НО ИМЕ ЗА ФРАН- ЦУСКИТЕ СПОРТИСТИ	НБА КО- ШАРКАРОТ ХАРПЕР	ЈАПОНСКА ДИПЛО- МАТКА ВО ООН САДАКО	НАША ПЕЈАЧКА (НЕДЕЛ- КОВСКА)	ЛЕКАР ЗА БОЛЕСТИ НА УВО, НОС И ГРЛО	РЕКА ВО СЕВЕРНА АМЕРИКА
СЛАДО- КУСЕЦ ГУРМАН									
ИСТОЧНИ ГОТИ									
СРПСКО- ГРЧКИ ПЕЈАЧ									
ПРАТАККО НА БИБЛИ- СКО ЦИ- НОВСКО ПЛЕМЕ ЕНАКИТИ				АНГЛИСКИ ФУДБ. ЦОН "NORTH ATLANTIC ASSEMBLY"					
АМЕРИ- КАНСКА ПЕЈАЧКА							ИМА СУМАК ДЕНАР		
ВОДАЧ НА ХУНИТЕ					ДЕНОВИ ПРИСТА- НИШТЕ ВО ХРВАТСКА				
ФРАНЦУЗ- КА ПИСА- ТЕЛКА СИМОН ДЕ							ИЗВИК ПРИ СКОК КОЊСКА КОСА		
ВОЗЕН РЕД ИТИ- НЕРАР (ЛАТ.)				ПРИЕОР ЗА ШИМЕЉЕ (МН.) ПУСТИН- СКИ ГИШТЕР					
ГАУС	ИТАЛИЈАН. ФУДБ. ЦАНИ ЗАВЕРШЕН ДЕЛ НА СТОЛЕ (МН.)								ПРИЛАГО- ДУВАЧИ
СТАРА МЕРКА ЗА ТЕЖИНА (МН.)				РЕЖИСЕРОТ КУРОСАВА РЕКА ВО АЛБАНИЈА					
СТАРО- ЕГИПЕТ- СКИ БОГ АМОН			ПРИПАДНИК НА НАРОД ВО ИНДИЈА АТЛЕТИЧАР- КА ЕШВОРД						
МУЗИЧКО СЦЕНСКО ДЕЛО						СЛИКАР- КАТА ТЕМКОВА ПЛАТНО ЗА ПОСТАВА			
ДИВ ПРЕДЕЛ							ГРИГОР ПРИЛИЧЕВ РУСКО ПЕ- ЈАЧКО ЖЕН- СКО ДУО		
НА ИСТ НАЧИН (ЛАТ.)					РЕДЕН БРОЈ ПОЛЕ- ДЕЛСКА АЛАТКА				
МЕТА, ТАРГЕТ				ПИСА- ТЕЛОТ ПОЛОВ БЕЛГИЈА					
К									
ЧОВЕК ШТО ВРШИ БАЖДА- РЕЊЕ	РЕКА ВО АВСТРИЈА			ЦИРНА (МН.)					

РЕШЕНИЕ: ГЛАГОЛНИЦИ, ОСТРОГОТ, ЛАРНИ НАНОС, ЕНАК, ТЕРИ, МАРОНА, ИС, АТЛИА, ДИНА, ВОВАР, ОН, ОРАР, ИГЛИ, Г, РИВЕРА, ОКИ, АКИРА, РА, ДРАВИД, ОПЕРА, АНА, ДИВИНА, ГИ, ИТЕМ, СТОТ, ЦЕЛ, СТАЛЕ, КАЛИБРАТОР, ИНИ, ПЛУГИ

ТВТЕКА

facebook

Кога влагаат во автобус толку се мислат кај да седнат ко божем животно прашање решаваат.

Ми се допаѓа • Коментирај • Сподели

ЕПП:Ослабете две кила за еден ден! Само со неповторливиот „Стомачен вирус“!

Ми се допаѓа • Коментирај • Сподели

Јас сум те направил јас ќе те утепам - основни фамилијарни принципи.

Ми се допаѓа • Коментирај • Сподели

Колку е убаво чувството кога ќе станеш од службениот компјутер по осум часа седење, и конечно ќе си седнеш на раат на домашниот.

Криза - тоа е кога имаш 30 и почесто имаш финансиски фантазии отколку сексуални.

Ми се допаѓа • Коментирај • Сподели

На 9 луѓе им се допаѓа ова.

Напиши коментар ...

- Тато, зашто невестата е секогаш во бело?
- Епа бела техника бе синко, ќе треба да пере алишта, судови ..

...

- Мамооо, мамоо, изедов се.
- Е, сине баш затоа сакаме да се осамостоиш.

...

- Жено имам нова секретарка.
- И како се облекува?
- Многу брзо.

...

- Добро де, ќерко! Што не ти се допаѓа кај Игор?! Млад, убав, со добра работа, сака да те земе за жена...

- Црвеносек е мамо!
- Тоа не е никаков проблем. Кога ќе помине 1 година со тебе ќе обели...

КОЛАЧИЊА „БЛОНДИС“

СОСТОЈКИ:

Ќе ви треба (1 шолја = 240 мл):

- 1 ½ шолја кафеав шеќер мусковадо
- ½ шолја растопен путер
- 2 големи јајца
- Малку екстракт од ванила
- 1 ½ шолја сенаменско брашно
- ½ лажичка прашак за пециво
- ½ лажичка сол

ПОДГОТОВКА:

- Во сад за матење ставете ги шеќерот, путерот, јајцата и екстрактот.
- Јајцата малку изматете ги пред да ги додадете во смесата. Мешајте убаво за да се спои смесата.
- Во помал сад измешајте ги брашното, прашокот и солта. Измешајте ги двете смеси во една изедначена смеша.
- Истурете ја смесата во тавата и покријте ја со парчиња чоколадо. Печете на 175 степени, 25 минути.
- Во смесата може да додадете дробени лешници, парчиња бело чоколадо и сушена брусница или суво грозје.

НОВ
ВКУС

caffetin COLDmax®

НОВ, ПОДОБРЕН ВКУС

НА ЛИМОН И НА МЕНТОЛ

ШОЈЛА НАЈИВКА ЗА ублажување на
симптомиите на настинка и на грип

✓ ПРИ ГРИП И ПРИ НАСТИНКА

✓ ЈА НАМАЛУВА ТЕЛЕСНАТА ТЕМПЕРАТУРА

✓ ЈА НАМАЛУВА БОЛКАТА

✓ ЈА НАМАЛУВА СЕКРЕЦИЈАТА ОД НОСОТ

АЛКАЛОИД
СКОПЈЕ
Здравјето ѝ пред сè
www.alkaloid.com.mk

Пред употреба внимателно да се прочита упатството! За индикациите, ризикот од употребата и за несаканите дејства на лекот, консултирајте се со Вашиот лекар или со фармацевт.

RULES ARE TO
BE BROKEN, THE HEART
IS TO OPEN!
FOR THOSE
WHO SEEK
FREEDOM

НОВО!

ДАБ ЛИМЕНКА ОД 0.5Л

WWW.ZLATENDAB.COM.MK